

Překonávání překážek je můj osud

Roman Koudelka
olympionik,
skokan na lyžích

Adalbert

měsíčník královéhradecké diecéze
1/2026 / ročník XXXVI / 39 Kč

9 K+M+B nejsou iniciály trojice králů
18 Intronizace královéhradeckých biskupů (3)

10 Kapituly kanovníků
21 S lesníkem do lesa

Zimní škola liturgiky

téma Postní doba

Jednodenní duchovně-formační setkání,
jehož cílem je prohloubit porozumění liturgii a víře církve.

Účastníci budou mít příležitost
zakusit sílu společné modlitby hodin,
hlouběji se ponořit do tématu postní doby
a více si zamilovat církev a její bohoslužbu.
Toto setkání volně navazuje na Letní školu liturgiky.
Uskuteční se

21. února 2026 v Hradci Králové

Přihlášky přes on-line formulář na www.liturgie.cz.

Program

9:30 – Recepce, káva (Nové Adalbertinum)
10:00 – Tercie (Kostel Panny Marie)
10:30 – Přednášky (Biskupství královéhradecké)
12:00 – Mše svatá (Katedrála Svatého Ducha)
13:00 – Pauza na oběd
14:00 – Přednášky a prohlídky (Nové Adalbertinum; biskupství)
15:15 – Přednášky a prohlídky (Nové Adalbertinum; biskupství)
16:30 – Nešpory (Katedrála Svatého Ducha)
17:00 – Zakončení

Cena a přihláška

Účastnický poplatek: 500 Kč s obědem / 400 Kč bez oběda
Účastnický poplatek zahrnuje pronájem prostor, odměnu přednášejícím, materiály, drobné občerstvení a (pro zájemce) jednoduchý oběd.
Storno podmínky: Při odhlášení do 31. 1. 2026 včetně se vrací celá částka kromě manipulačního poplatku 100 Kč. Při odhlášení po 31. 1. 2026 se nevrací žádná částka.

Přednášky

Postní doba: liturgie a spiritualita	P. Vojtěch Novotný
Skrutinia a malé exorcismy	P. Radek Tichý
Půst v tradici a životě církve	P. Petr Soukal
Kadidlo a okuřování - praktické vychytávky	Vojtěch Hajný

Prohlídka katedrál

(Z obsahu

- 5 **rozhovor**
Rodina je pro mě přístav
jistoty / Roman Koudelka
- 9 **církevní tradice**
K+M+B nejsou iniciály
trojice králů
- 10 **církevní historie**
Kapituly kanovníků
- 13 **život církve**
Fórum mládeže
- 14 **trocha historie i zábavy**
Dotek starých časů
v hradeckém sklepení
- 18 **seriál**
Intronizace
královéhradeckých biskupů
- 21 **Diecézní lesy Hradec Králové**
S lesníkem do lesa 2025
- 22 **Jubilejní rok 2025**
- 26 **pastorace**
- 31 **Papežská misijní díla**
- 32 Charitní listy

Evidenční číslo: MK ČR E 10261.
Měsíčník.

Vydává:

Biskupství královéhradecké,
Velké náměstí 35/44,
500 03 Hradec Králové.

Adresa redakce:

Tiskové odd., Velké nám. 35/44,
500 03 Hradec Králové,
tel.: 495 063 422,

e-mail: adalbert@bihk.cz

Šéfredaktor: Pavel J. Sršeň

Sazba: Ondřej Štulc

Tisk: Tiskárna Garamon s.r.o.,
Hradec Králové.

Cena: 39 Kč.

Roční předplatné: 429 Kč.

Bank. spoj.: Raiffeisenbank, a. s.,
Hradec Králové,
č. ú. 1016004393 / 5500,
variabilní symbol 551,
specifický symbol je evidenční číslo
čtenáře (viz adresní štítek).

Redakce Adalbertu si vyhrazuje právo
na krácení příspěvků nebo nevydání
příspěvků doručených redakci.

ISSN 2570-7531

Chronos nebo kairos?

Pokaždé, když vstupujeme do nového roku, uvědomujeme si, jak čas běží, a čím jsme starší, připadá nám, že čas letí stále rychleji. V řečtině existují dvě označení pro čas: chronos a kairos. Jak říká Wikipedie: Chronos je v řecké mytologii bůh času. Je jakousi personifikací času, symbolizuje jeho neustálé plynutí.

Využít příležitost

Naproti tomu Kairos je zde bohem příznivého okamžiku. Býval zobrazován jako spěchající mladý muž s okřídlenými kotníky a charakteristickou hlavou – vzadu vlasy krátce ostříhané, na čele však s dlouhou kadeří, což v přeneseném významu znamenalo, že „*příležitost se musí chytit za pačesy: zaváháš-li nebo jsi-li pomalý, už ji nechytíš*“. Obecně výraz *kairos* označuje „*ve správný čas na správném místě*“.

Jak dát toto pojetí do reálné situace?

Příkladem nám může být svatý papež Jan Pavel II., který označil rok 1989 a jeho obrovské události ve východní Evropě jako *kairos* s významnými politickými a společenskými změnami a důsledky. Kdo si tyto časy pamatuje, tak mi snad dá za pravdu, že to bylo období obrovského ulehčení, jako bychom se probudili z těžkého snu, a také čas velkých příležitostí i naděje. Do jaké míry se nám ten *kairos* podařilo využít, může každý posoudit sám.

Co na to Bible?

Svatý Pavel v 2 Kor 6 píše toto: „*Jako spolupracovníci na tomto díle vás napomínáme, abyste milost Boží nepřijímali naprázdno, vždyť je psáno: „V čas příhodný jsem tě vyslyšel, v den spásy jsem ti přispěl na pomoc. ‘Hle, nyní je čas příhodný, nyní je den spásy!’“*

Ano, je to situace, kdy si říkáme: teď nebo nikdy... Je to příležitost, kdy můžeme udělat něco krásného a dobrého, velkého nebo i jen nějakou drobnost, která druhého potěší a povzbudí. Bůh nám v tom jde svou milostí naproti.

Je pravda, že někdy musíme umět čekat, až onen *kairos* dozraje, respektive až my dozrajeme pro správný čas a situaci. Chce to i velkou pokoru, jako i otevřenost, ke které nás vyzývá odpověď k Žalmu 95: „*Kéž byste dnes uposlechli jeho hlasu, nezatvrzujete svá srdce.*“

Čas je hřivna

To často opakoval o. Alfréd, ředitel Teologického konviktu našim studentům. Jistě to neplatí jen pro ně. Nový rok ukazuje, jak plyne čas a bylo by dost depresivní, kdybychom se viděli jen jako hříčka času, prostoru a okolností i naší genetické výbavy. To vše nás jistě ovlivňuje, ale je zde také Boží vedení a naše svoboda a s ní i zodpovědnost. Je jen na nás, jak s časem i životem, který nám je dán, naložíme. Je na nás, jestli svým životem jen tak proplujeme, aniž se změníme nebo aniž změníme něco na našem okolí – anebo jestli dáme svému přebývání v tomto světě nějaký hlubší smysl.

O tempora, o mores!

(Jaké to časy, jaké to mravy!) To zvolal kdysi zděšeně slavný Cicero. I dnes se najde dost lidí, kteří jsou (mnohdy oprávněně) pohoršení současnou situací ve světě. Ale pohoršení nestačí. Ptejme se sami sebe. Co mohu udělat pro dobro světa a pro naši spásu? A pak se pusťme do práce. Věříme, že Boží milost a naše spolupráce s ní učiní z plynoucího času (*chronos*), čas milosti a spásy (*kairos*)....

Aby se tento rok 2026 stal časem milosti, k tomu vám žehná

Rodina je pro mě přístav jistoty

V roce 2007 se stal juniorským mistrem světa, první závod Světového poháru vyhrál o sedm let později v Klingenthalu. Jednička mezi českými skokany na lyžích 36letý **Roman Koudelka** žije v Lomnici nad Popelkou. Zúčastnil se čtyř zimních olympijských her. Pod pěti kruhy byl nejlepší v Soči v roce 2014.

„Ke skákání jsem se dostal náhodou,“ přiznává Roman Koudelka. *„V Lomnici nad Popelkou se hraje fotbal, hokej, tenis, volejbal, a městu vévodí krásné skokanské můstky, včetně toho největšího s nádhernou rozhlednou. Z jejího ochozu ve výšce 28 m je pěkný výhled nejen na skokanský areál a město, ale i na Krkonoše a Český ráj. Jako malý kluk jsem byl hyperaktivní, což mně mimochodem zůstalo, a mí synové to zdělili. Rodiče chtěli, abych svou energii uplatnil v nějakém sportu, tak jsem začal hrát fotbal, ale vůbec mě ne bavil. Po 14 dnech jsem se rozhodl, že zkusím skoky na lyžích. Možná i díky dědečkovi, který dřív také skákal, ne sice na špičkové úrovni, ale nějaké skokanské výsledky měl. Bylo mně šest let, takže jsem se asi nerozhodl vyloženě sám. V tom měl určitě prsty on a já jsem mu za to dodnes vděčný.“*

77 Líbilo se vám na těch prknech od začátku?

Asi jo, pamatuji na svůj první miniskok. Já jsem spíš vnímal, že dělám něco jiného než ostatní děti, nebo co si nemůže úplně každý zkusit, a to mě na tom lákalo, i s tím spojený adrenalin. Měli jsme skvělou partu kluků stejně starých jako já, dodneška jsme všichni v kontaktu a asi i díky té partě jsem u skoků zůstal.

Můj první trenér byl bývalý reprezentant a reprezentační trenér Zdeněk Remsa,

rodák z krkonošské Horní Branné. Na počátku šedesátých let nastoupil do Dukly Liberec a byl trenérem party kolem Jiřího Rašky, Dalibora Motejlky, Zbyňka Hubače a Josefa Matouše, říkalo se jim Remsa Boys.

77 Skoky na lyžích jsou o váze, ne každý vydrží si ji dlouhodobě hlídat. Je to hodně o odříkání. Děti by pořád něco jedly, pozorovat je občas dost náročné, ale já už to mám naučené. Sebezapření ale musí být, bez toho to nejde.

Po odchodu z vrcholového sportu vedl od roku 1995 v Lomnici nad Popelkou přípravku a žáky. V té době jsem začínal. Když na to vzpomínám, mám husí kůži, protože on byl naprosto úžasný člověk. Bylo mu 77 roků, my jsme skákali na těch menších můstcích a on nám ještě tu stopu dokázal najíždět sám. Strašně jsem ho obdivoval, hrával s námi fotbal. Byl na nás docela přísný, ale férový, nikdy nás nepotrestal, aniž bychom si to zasloužili. V tom byl super a já si tu dobu

strašně rád připomínám. Pořád vitální se Zdeněk Remsa dožil věku 90 let.

77 Vy tam na horách máte takový zdravý kořínek, to bude asi tím čerstvým povětrím. Kdy přišly můstky, před kterými je radno mít respekt?

Do nějakých 15 let jsem vůbec žádný respekt neměl, kdyby pan Remsa řekl, ať jdu skočit na „mamuta“, tak bych šel. Pamatuju, že jsme trénovali na můstku, kde se skáče 5–6 metrů, a pořád jsem pana Remsu prosil, ať mě pustí aspoň na můstek, kde se skáče 40 metrů. Řekl mně tenkrát: jo, běž. Tak jsem si šel skočit. Stihl mě odchytil těsně pod věží, protože já jsem to opravdu chtěl zkusit. Respekt přišel poté, co jsem měl dva nepříjemné pády. Od té doby jsem začal vnímat riziko, které ten sport nese. I když dnes už určitě není takové, jako za dob Jiřího Rašky. Neměli naše vybavení, skákalo se ve velkých výškách, dnes je ten sport o dost bezpečnější. O to víc tu generaci obdivuju a smekám před nimi klobouk.

77 Mně to přijde hodně nebezpečné. Neumím si představit okamžik, kdy člověk stojí nahoře na můstku připravený ke skoku, a pod ním je ta propast. Zastaví se ve vás srdce, máte malou dušičku?

Jak kdy, když se jde poprvé na mamuti můstek, kde se skáče přes 200 metrů,

Úspěch je plodem dřiny a odříkání

Na co asi Roman Koudelka myslí v takových chvílích...

tak adrenalin je obrovský a člověk respekt musí mít. Většinou, když ho ztratí, tak se něco stane. Je to úsměvné, ale já mám třeba závratě z výšek. Motám se, ale vím, že to měl třeba i mistr světa Jaroslav Sakala. Je to zvláštní, ale když jdu s lyžemi na můstek, tak mám pocit, že se mně relativně nemůže nic stát, nebojím se toho. Ale když jsem měl vzít děti v Lomnici nad Popelkou na skokanský můstek s vyhlídkou, tak jsem měl pěkný strach a byl jsem rád, když jsem byl dole. Asi je to tím, že s lyžemi mám pocit, že mám všechno pod kontrolou a že vím, že se nic nemůže stát.

„Připadáte si jako pták?“

Tu otázku dostávám často a musím říct, že někdy ano. Je těžké vysvětlit, jaké to je letět vzduchem, jaký to je pocit, když se skok opravdu povede. Když skokanovi přejí podmínky, tak dokáže letět těsně nad dopadovou strání, ale zároveň zrychluje a výška se zvedá. Je to něco úžasného, já to přirovnávám k závislosti. Je to pro mě jako droga, bez toho si zatím nedovedu život úplně představit.

„Na co tam nahoře myslíte?“

Na vítr, to je největší nepřítel skoků na lyžích. Skokan může udělat všechno dobře a zároveň to může dopadnout špatně, protože to, když fouká hodně, neovlivní. Na některých skokanech je vidět, že strach mají. Snaží se víc soustředit, aby neudělali chybu, a zároveň ale, když vítr

skokanovi pomůže, tak to je úžasný pocit. A když to dobře nedopadne, tak doufáme, že se snad nic nestane. Ale musím zafukát, to už je jenom výjimka, skoky se opravdu, i když se to tak nezdá, posunuly dopředu. Myslím, že dnes jsou bezpečnější než alpské lyžování.

„Do nějakých 15 let jsem vůbec žádný respekt neměl, kdyby pan Remsa řekl, ať jdu skočit na „mamuta“, tak bych šel. Pamatuju, že jsme trénovali na můstku, kde se skáče 5–6 metrů, a pořád jsem pana Remsu prosil, ať mě pustí aspoň na můstek, kde se skáče 40 metrů.“

Lyže jsou lehčí, větší než v časech Jiřího Rašky, takže máme větší oporu v tom vzduchu, dokážeme s tím lépe pracovat. Je to nesrovnatelné. Ani na můstky už se nechodí s lyžemi na rameni. V místech konání Světového poháru ve skocích na lyžích musí být lanovka a výtah nahoru na věž, kroků uděláme minimum. Ale já si jdu rád skočit i v Lomnici nad Popelkou, kde lanovka není. Rád jdu pěšky,

protože mně to připomene dětství, první skoky, je to taková nostalgie.

„Do jakého věku se dá skákat na lyžích?“

To je individuální. Třeba Japonec Noriaki Kasai má 54 roků, pořád aktivně skáče a, což je pro mě neuvěřitelné, na velmi vysoké úrovni. Věková hranice se posouvá. Dříve se soudilo, že po třicítce má skokan to nejlepší za sebou, teď už mají stabilní výsledky bezmála čtyřicátníci. Je to i tím, jak se změnila technika skoku, celkové pojetí i tréninky jsou jiné, než to bývalo. Do čtyřiceti se dá skákat úplně v pohodě na nejvyšší úrovni. Mluvím i o sobě.

„Máte za sebou poměrně těžký úraz kolena. Leckdo by předpokládal, že to je konec. Vy jste to překonal, trvalo to dlouho?“

Trvalo, ale já mám takovou vlastnost, že když se mně něco špatného přihodí, tak to беру jako výzvu, jako motivaci. Překážky, a nejen ve sportu, ale celkově v životě, se snažím překonávat a zároveň mně to dodává sílu a energii. Říkali mně, že rok a půl se na můstek nepostavím. Já věděl, že za necelý rok budou zimní olympijské hry v Pekingu. To pro mě byla obrovská motivace a za necelých osm měsíců jsem byl na můstku zpátky. ZOH jsem absolvoval, i když to bylo těžké, ale člověk musí i v takových situacích najít nějaký impuls. Nepodat se tomu, ale přijmout to a najít v tom nějaké pozitivum.

❗ I ve sportu je třeba Božího požehnání

❗ Lyže se staly jeho osudem

❗ Vy jste k sobě asi dost přísný ...

Je to tak vidět? Já to mám od malička. Když se mnou taťka chodil na tréninky a běhali jsme sprinty, nikdy mě nenechal vyhrát. Mě to nepoložilo, naopak jsem hledal pozice už třeba na startu. Říkal jsem si, že je starší, že se bude obtížněji zvedat, hledal jsem pozice, kde bych ho mohl zmást. Mám to takhle nastavené odjakživa, vnímám věci možná trochu jinak než jiní, ale beru život takový, jaký je.

❗ Roman Koudelka dělá všechno naplno, s výrazem určité zarputilosti. Jeho soustředění na můstku má jeden úsměvný efekt. Při odrazu otevře pusku a vyplázne jazyk.

Všichni si ze mě dělají legraci, že si ho jednou ukousnu. Já jsem se po tom zkoušel i pít, zjistil jsem, že bývalá basketbalová hvězda Shaquille O'Neal dělal to samé. Mně to bylo zpočátku nepříjemné, protože v televizi pak ukazují zpomalené záběry a já na nich vždycky byl s tím vyplazeným jazykem. Ale je to známka toho, že člověk je ve svém světě a v plné koncentraci. Cítí, že je sám sebou a nic kolem ho nezajímá, to mě trochu uklidnilo, že v tom nejsem sám.

❗ Takže skáčete v takové své bublině. Předpokládám, že tréninky a soustředění jsou ve vaší přípravě stejně důležité jako psychika, že nervy dokážou hrát velkou roli. Trénujete psychickou odolnost?

90 procent u skoků na lyžích je v psychickém nastavení. Skokan může mít natrénováno, může v tréninku předvádět sebelepší skoky, ale pak rozhodne zlomek sekundy, něco se nepovede a už to nejde vrátit zpátky. Třeba běžci na lyžích můžou někde zaváhat, ale pořád mají šanci to doběhnout. U nás to tak není, takže s hlavou se snažíme hodně pracovat. Já třeba bývám hodně nervózní. Mám za sebou pomalu 20 sezón ve Světovém poháru a pořád jsem na závodech nervózní. Jsem rád, protože si říkám, že až jednou přestanu vibrovat, tak

mě ten sport přestane bavit. V té nervozitě se dokáže najít obrovská síla a když vás nesemele, ale naopak se ji snažíte využít ve svůj prospěch, dokážete podávat o dost lepší výkony.

❗ Stane-li se přesto, že vám psychika přece jenom podrazí nohy. Jak dlouho trvá, než se z toho otrépete?

Postupem času je to lepší a lepší. Já jsem totiž za dobu své sportovní kariéry zjistil, že není důležité jenom vyhrávat, ale zároveň umět přijmout prohry. To je snad ještě důležitější než se naučit to vyhrávání. Umět přijmout to, že někdy něco nevyjde a nezhroutit se z toho. Jsem pak po závodech hodně naštvaný, hodně mě to mrzí, ale trvá to hodinu, dvě a pak se jdu třeba projít nebo najíst, snažím se na to co nejdřív zapomenout. Dnes už to mám jednodušší v tom, že můžu zavolat domů a dětem je jedno, jestli tatínek vyhrál nebo byl padesátý, jsou rády, že vás vidí. V tu chvíli si uvědomíte, že kromě sportu, ač ho mám rád, miluju ho, tak jsou na světě jiné, důležitější věci než jeden nepovedený závod.

❗ Máte dva syny, jak vnímají tatínka letícího vzduchem?

Viděli mě skákat od malička, tak to pro ně není nic mimořádného. Když mému staršímu synovi byly 4 roky, tak jsem si poranil to koleno, měl jsem operaci a musím říct, že paradoxně to byl pro mě nejhezčí čas, jaký jsem kdy zažil.

❗ Oficiální foto Českého olympijského výboru

Byl covid a já jsem mohl celou tu zimu strávit se synem doma. Chodili jsme každý den na běžky, já sice nemohl, ale on na nich lítal, 6–7 hodin denně jsme byli v areálu skokanských můstků u nás v Lomnici nad Popelkou. Přestával jsem ho vnímat jako dítě, bral jsem ho spíš jako rovnocenného parťáka, a v tu chvíli se mezi námi strašně změnil vztah. Teď mu bude 9 let (mladšímu 5) a když za mnou přiběhne a začne mě objímat, je to moc příjemné. Doba, kdy jsem se léčil s kolenem, se zpětně ukázala jako ne tak špatná. Ve vztahu k dětem mě určitě posunula někam dál. Já jim tedy hodně povolím, ta kázeň tam úplně není, když manželka musí být déle v práci, tak jsem taťka na plný úvazek. Obdivuji všechny ženy, které pečují o děti. Když nejsou babičky, je to těžké. Ono je hezké hlídat je dva dny a dělat s nimi skopičiny, ale pak je vrátit do nějakého řádu, aby věděly v kolik mají jít spát, co mají dělat, to už pak vždycky bylo na manželce, protože já jsem odjel. V tomhle směru to se mnou měla těžké.

77 Nebála se o vás manželka, ona věděla, co děláte, když jste se seznámili?

Věděla. Párkrát jsem se jí ptal, jestli se bála, když jsem byl na můstku a foukalo. Říkala že ne, že nikdy ten pocit neměla. Ví, že to dělám od malička, že ten skok mám pod kontrolou, ale čeho se bojí, to je cestování. My se nacestujeme za rok hodně. Říká, i když přijedu ve dvě hodiny ráno a slyší cvaknout zámek od dveří, že je ráda, že jsem zpátky. Na můstku se o mě ale prý nikdy nebála. Dívá se na každý závod i s dětmi, drží pěsti, posílají videa, je to moc hezké. A pro mě těžké, jsem na druhé straně zeměkoule a už se na ně moc těším. Rodina je pro mě bezpečné zázemí, přístav jistoty, a to má určitě vliv na sportovní výkony. Oba jsme věřící, chodíme pravidelně do kostela. Když jsme oznámili panu faráři, že bychom se chtěli vzít, on samozřejmě předpokládal, že v kostele. Já chtěl do manželství vstoupit na dojezdu skokanského můstku v Lomnici nad Popelkou. Dva týdny mě přemlouval, pak usoudil, že to nějak zvládneme. Vyšlo počasí, bylo to moc krásné. Dodnes jsem mu vděčný,

že nám to umožnil, že jsem si mohl splnit svůj sen.

77 A co vaši potomci?

Od malička jsem miloval Karla Gotta, poslouchal jeho písničky a říkal si, že jestli se mně jednou poštěstí a budu mít syna, bude se jmenovat Karel. To jsem manželku ještě vůbec neznal. Když jsem se oženil a čekali jsme první dítě, tak jsme si nenechali říct, co to bude, nechtěli jsme. Pracovní název byl Karel, a už mu to, možná k překvapení rodiny, zůstalo. Druhorozený Adam byl také překvapení a vyplynul z asi pěti jmen, zvažovaných pro kluka.

☐ Otevřená ústa ho charakterizují

Mimo sezónu, v létě, vozím ráno syny do školy a do školky, pak trénink v Liberci, po návratu domů se věnuji dětem, jejich kroužkům a koníčkům. Přes zimu jsem víceméně mimo domov. Většinou ve čtvrtek večer přijíždíme na závody, v pátek dopoledne jsou tréninky v posilovně, odpoledne kvalifikace. V sobotu a v neděli dopoledne tréninky, odpoledne závody a pak domů. Přes zimu to není tak náročné fyzicky, spíš psychicky pokud jde o cestování a samotné závody.

77 Největší úspěchy ...

První titul juniorského mistra světa, to byl vstup do velkého skokanského světa, to bylo úžasné. Pak strašně rád vzpomínám, jak jsem vyhrál svůj první Světový pohár ve skocích na lyžích a dostal první žlutý trikot vedoucího muže SP. Bylo to v německém Klingenthalu, kousek za Karlovými Vary, měl jsem tam rodinu, když se mi podařilo vyhrát, to byl nádherný pocit.

77 Špičkové výkony jsou patrně také slušná řehole ...

Skoky na lyžích jsou o váze, ne každý vydrží si ji dlouhodobě hlídat. Je to hodně o odříkání. Děti by pořád něco jedly, pozorovat je, to je občas dost náročné, ale já už to mám naučené. Za ty roky vím, co si můžu dovolit a co ne, už jsem si v tom našel nějaký systém. Sebezapření ale musí být, bez toho to nejde. Moderní kombinézy jsou dost slabé. V zimě je v nich velká zima, v létě strašně vedro, ale na závodech bývá odpočívárna, ve které je teplo. „Na mrazu“ jsme 4–5 minut, pak skočíme a zaběhneme do vyhřívané místnosti. Na soustředění je to horší, tam takové zázemí není. Lyže mám 2,40 metru dlouhé a 14 cm široké. Jsou to takové plachty, něco jako na vodní lyžování, ale větší. Upravují se nám na míru, je to docela věda.

77 Modlíte se, když letíte dolů?

Ne, ale každé ráno a každý večer samozřejmě. A taky se snažím relaxovat, třeba doslova miluju sekání trávy, u toho si vždycky odpočinu. Jsem kluk z bytovky a tyhle věci mě vždycky strašně lákaly a bavily. Mám prima souseda, se vším mně poradí, všechno mě naučí, já jsem tyhle věci neuměl.

77 Nenapadlo vás někdy, že se na tu sportovní dřinu a odříkání můžete vykašlat a žít jako každý druhý?

Mockrát. Remcám, jestli to mám ještě zapotřebí, ale překonávání překážek je můj osud. Já miluju výzvy.

Eva Zálešáková)

Foto: ČOV/Martin Flousek)

K+M+B nejsou iniciály trojice králů

Občanský kalendář 6. ledna připomíná svátek Tří králů. V tom křesťanském stojí „**slavnost Zjevení Páně**“. S onou královskou trojicí, kterou vidíme v betlémech klanět se Jezulátku, sice souvisí, ta je však jen částí obsahu tohoto svátku.

Zjevení čili Epifanii – toto slovo si čeština vypůjčila z řečtiny – křesťané slavili mnohem dříve než samo Ježíšovo narození. Zmínku o něm zapsal už Klement Alexandrijský v první polovině 3. století. Ve starověkém Egyptě se v prvních lednových dnech oslavoval bůh věčnosti Eón či různá sluneční božstva, a tak raná církev prostě přejala toto datum pro vlastní svátek. Nejdříve se Epifanie slavila na Východě a propojovala návštěvu tří králů, Ježíšovo narození a křest a jeho první zázrak, když na svatbě v Káni proměnil vodu ve víno. Až postupem času se oslavy narození oddělily do samostatného svátku.

Obsah slavnosti Zjevení shrnuje jedna z modliteb pro tento den: „*Dnes přivedla hvězda mudrce k jesličkám, dnes byla na svatbě proměněna voda ve víno, dnes chtěl být Kristus v řece Jordánu pokřtěn od Jana, aby nás vykoupil.*“ Ježíš se při těchto třech příležitostech ukázal – „zjevil“ – jako Bůh, a to zástupcům pohanů (králové), židům (u Jordánu) a svým učedníkům (v Káni). Dnes důraz leží především na trojici, která připutovala za hvězdou do Betléma. Evangelium nezmiňuje počet těchto poutníků, mluví o nich jen jako o „*mudrcích od východu*“. K číslu tři došel ve 3. století Origenés, patrně podle tří darů, které tito „*mágové*“, jak je pojmenoval, Ježíškovi přinesli: šlo o zlato, myrhu a kadidlo. Výběr darů není náhodný, svou symbolikou má potvrzovat Ježíšův královský původ i jeho příští osud. Výmluvně to shrnují slova písně k tříkrálové koledě: „*Král Kašpar zlato daroval, moc jeho tím slavnostně vyznal. Melichar mu kadidlo*

☛ C(K)+M+B napsané nad dveřmi ve skutečnosti znamená „Christus mansionem benedicat“ (Kristus ať žehná tomuto obydlí)

dal, jako Bohu mu poctu vzdal. Baltazar myrhu věnoval, smrt a pohřeb oznámval.“ Jména Kašpar, Melichar a Baltazar se poprvé objevila až v 9. století. V tento den se žehnají příbytky a nad vstupní dveře se píše požehnání C(K)+M+B, což znamená **Christus mansionem benedicat** – Kristus ať žehná tomuto obydlí. Lidová představivost si však zkratku vyložila jako iniciály královských jmen.

Když Ježíš v dospělosti začal veřejně vystupovat, nejdříve šel za Janem Křtitelem k Jordánu a nechal se od něj pokřtít. Jan se zprvu zdráhal. „*Nejsem hoden se ani sehnout a rozvázat mu řemínek u obuvi,*“ říkal o Ježíšovi. Pak ale na jeho přání přistoupil. Evangelia popisují, že se přitom otevřelo nebe, objevila se bílá holubice a ozval se hlas, který Ježíše označil za „*svěho milovaného syna*“. Právě zde se projevila – „zjevila“ – Boží podstata ve všech třech osobách, jak v ně křesťané

věří: v tzv. trojjediného Boha jako otce (ten se projevil onou pronesenou větou), syna Ježíše a Ducha svatého, který se ukázal v podobě holubice.

Místo Ježíšova křtu nelze přesně prokázat. Podle některých je jím lokalita Kasr al-Jahūd (Palác Židů) na dnešním Západním břehu Jordánu. Po jeruzalémském Chrámu Božího hrobu a betlémské bazilice Narození jde o třetí nejposvátnější místo křesťanství – ročně sem zamíří statisíce poutníků a mnozí z nich se tu sami obřadně noří do vody.

Na rozloze asi jednoho čtverečního kilometru tu stojí osm kostelů, přístupné jsou dnes však jen tři z nich. Během šestidenní války roku 1967 tu totiž izraelská i palestinská armáda umístily několik tisíc min a na jejich odstranění se začalo pracovat až letos na jaře. Poutníci mohou zatím na posvátné místo přicházet alespoň po úzké ohrazené cestě.

Podle jiného názoru ovšem Jan pokřtil Ježíše v ústí potoka Vádí al-Charar na východním břehu řeky, v místech zvaných al-Maghtas (Ponoření) v dnešním Jordánsku. Tomu by odpovídaly zmínky v Janově evangeliu i archeologické vykopávky. Při své pouti do Svaté země právě al-Maghtas navštívili papežové Jan Pavel II. (roku 2000), Benedikt XVI. (2009) i František (2014).

Alena Scheinostová)

Převzato s laskavým svolením redakce Katolického týdeníku

Kapituly kanovníků

Když se řekne kapitula, nebo kapitula kanovníků, pouze zkušenějším z oblasti historie se tento pojem spojí s významným chrámem, který je mnohdy sídlem biskupa. Výhodu v těchto znalostech mají např. farníci katedrálních farností sv. Mikuláše, kteří se při různých liturgických obřadech setkávají s kanovníky katedrální kapituly.

Kapituly jsou velmi starou institucí a jejich počátky můžeme hledat už v 1. století. Jedná se především o kapituly katedrální, jejichž původ spatřujeme v prvotních křesťanských obcích, kdy v nich kněží a jáhnové tvořili presbyterium. To byl jakýsi „senát“ biskupa, který mu pomáhal v liturgických funkcích a ve spravování diecéze. Do 4. století začalo duchovenstvo při katedrálních chrámech žít společným životem, podle regulí. Zde je počátek kanovníckého života (*vita canonica*), což také postupně vedlo k pojmenování těchto duchovních na kanovníky. Sv. Augustin (354–430), jeden ze čtyř velkých západních otců církve, zasáhl do společného života kléru tím, že jej jako biskup přiměl ke společnému životu po mnišském způsobu. Za tímto účelem

sepsal roku 397 také nejstarší řeholi západní katolické církve.

Kapitula – společný život duchovních

Každodenní setkávání duchovních při katedrále, jenž bylo zasvěceno čtení jedné části Písma svatého (*capitulum*) a části stanov, vyústilo postupně do názvu tohoto sboru – kapitula. Ta se při biskupských chrámech stala *kapitulou katedrální*. O tom se zmiňuje např. III. lateránský koncil roku 1179. K rozvoji kapitul docházelo v tzv. době karolinské (vláda císaře Karla Velikého 768–814, císařem od 800), kdy na synodě v Cáchách roku 816 pod vlivem sv. Chrodeganga z Metz (poč. 8. stol.–766) a Amalaria z Metz

(775–850) byly vypracovány zásady života duchovních (*De institutione canonicorum*). Podle nich měli napříště klerikové žít buď kanovnícky (*canonice*), nebo mnišsky (*monachice*).

K dalšímu rozvoji kapitul dochází v průběhu 11. a 12. století, kdy sv. Ivo z Chartres (1040?–1117) a sv. Petr Damiani (1007–1072) usilovali dokončit reformu kanovníků. Chtěli kanovníky přimět ke společnému životu, jenž by byl založen na slibech. Zde dochází na základě způsobu společného života ke vzniku dvou typů kanovníků. První byli světští (*canonici seculares*) při chrámech katedrálních a kolegiálních, a druhí regulární – řeholní (*canonici regulares*), jenž byli vázáni řeholními sliby podle řehole

V neděli 1. 12. 2019 byli slavnostně přijati mezi kanovníky Katedrální kapituly při chrámu Svatého Ducha v Hradci Králové tři duchovní. Mezi stávající sídelní kanovníky byli dekretem diecézního biskupa instalováni Mons. Jan Paseka – generální vikář a P. Prokop Brož – biskupský vikář pro školství, děkan farnosti Nový Hradec Králové, biskupský delegát pro ekumenismus a ředitel Diecézního teologického institutu (Od 22. 2. 2025 již pomocný biskup královéhradecký). Čestným kanovníkem se stal Mons. Pavel Dokládal, farář farnosti Koclířov u Svitav, vedoucí Diecézního poutního centra. Na snímku vlevo kapitulní kostel Povýšení sv. Kříže v Litomyšli.

sv. Augustína nebo statuty premonstrátů. Je to výsledek snah papeže Alexandra II. (1010/1015–1073, papežem od 1061), jenž na synodě v Římě roku 1063 požadoval obnovu společného života kanovníků.

Hodnosti spojené s kapitulou

Ve 12. a 13. století se kapituly staly samostatnými korporacemi, řídicími se svými statuty a s vlastním majetkem. Ten díky štědrosti panovníků mnohdy dosahoval úctyhodných rozměrů. Vše bylo pravidelně právně potvrzováno a rozšiřováno papežskými a panovnickými listinami nebo privilegii. Jak v katedrálních, tak v kolegiálních kapitulách také vznikaly jednotlivé hodnosti, spojené s jurisdikcí titulářů v čele kapitul (*dignitates, personatus*), jenž náleželi k prelátům. V čele kapitul stáli *probošt* (podle vzoru německého, což je v případě většiny kapitul u nás), nebo *děkan* (podle vzoru francouzského – např. metropolitní kapitula sv. Václava v Olomouci a kolegiální kapitula Panny Marie na Karlštejně). Kromě toho vznikly v průběhu dějin i další hodnosti spojené s fungováním kapitul: *arcijáhen, scholastik, kantor, kustod, kancléř*. Z nich se později, hlavně v době barokní, staly další prelatury kapitul. Vznikaly také hodnosti určené pro konkrétní činnost, bez přednostního práva v kapitule: *teolog, penitenciář, sakristián a punktátor*. Pokud se jednalo o významný chrám, v němž byli např. pohřbíváni králové a příslušníci panovnického rodu, byl ochráncem a správcem královských hrobů jeden z kanovníků. To byly zvláště i hodnosti spojené s kapitulou.

Každý kanovník měl právo na *beneficium*, zabezpečení svých potřeb. Také mu příslušelo místo v kanovnické lavici v chóru (chórová lavice, lat. *stalla*), na které byl po svém jmenování slavnostně instalován. Do hlavních povinností patřilo konat slavnostní bohoslužby v chóru chrámu. Kapituly plnily skrze své skriptoria a archivy také právní a notářské funkce tzv. důvěryhodná místa, obzvláště ve středověku. Např. Královská

kolegiální kapitula sv. Petra a Pavla na Vyšehradě byla v osobě probošta jako královského kancléře spojena s panovníkovou kanceláří.

Mnohé kapituly, nejčastěji v říšských církevních knížectvích, dosáhly ve středověku práva volit biskupy a arcibiskupy. V bohatých církevních knížectvích se od 16. století začali stávat kanovníky členové panovnických a významných šlechtických rodin. Docházelo ke kumulaci kanonikátů u jedné osoby, aby byla větší šance na její možné zvolení za církevního knížete. Především Tridentský koncil se tomuto snažil zamezit, ale mnohdy narážel na dynastické zájmy, podporované vládnoucími monarchy.

Kanovníci jako zástupci biskupa

Na druhou stranu díky kanovníkům z řad šlechty a nobilitovaného měšťanstva se kapituly stávaly také místy s překypující bohatostí různých projevů výtvarného umění. Ruku v ruce s uměním byla privilegia, především liturgická, kdy kanovníci dostávali právo nosit *mitry* (některé kapituly už ve středověku), dignity kapitul pak právo nosit všechny *pontifikálie* (odznaky příslušející biskupům) a jiné prelátské oblečení (na mnoha místech kromě fialové *mozetty* i fialovou *kleriku*, popř. kanovnickou *cappu magnu* s cca 3metrovou vlečkou). Kapituly přijímaly na mnoha místech i své náprsní kanovnické kříže, často privilegia papežů a panovníků. Takto vybavení kanovníci pak zastupovali biskupy u těch pontifikálních úkonů, při nichž se nevyžaduje z moci svátostné biskupské svěcení.

Na tyto množící se praktiky reagoval Kodex kanonického práva roku 1917, který v mnohém zasáhl do pravomocí kapitul, biskupů ve vztahu ke kapitulám i do života jednotlivých kanovníků. II. vatikánský koncil pak opět reformoval kapituly s tím, že na jeho základě papež svatý Pavel VI. (1897–1978, papežem od 1963) *motu proprio Ecclesiae Sanctae* z 6. srpna 1966 ustanovil, že napříště má biskupovi při spravování

(Knižní tipy

Karmelitánské knihkupectví

Velké nám. 36/45, 500 01 Hradec Králové, telefon: 495 063 173
e-mail: hradeck@kna.cz
web: eshop.cirkev.cz

Alena Svěchová

Dal Bůh koním duši?

Úběžníky autorčiných úvah jsou prosté. Duše přetéající radostí nebo naopak poznamenaná zápasy a bolestmi. Bůh, který v našem životě promlouvá nenápadně – který JE, i když mlčí. A majestát přírody, který není kulisou, ale tím, co silně oslovuje naši mysl i všechny naše smysly. Důležité je vyjit, vydat se na cestu. *Brož., 64 s., 129 Kč*

Vojtěcha Fialová, SCB

Dobrotý sestry Vojtěchy

Druhý díl kuchařky sestry Vojtěchy Fialové je obohacen o mnoho nových receptů. Obzvláště silný vztah má sestra Vojtěcha k domácím receptům na kynuté těsto a na sladkosti z odpalovaného těsta. Pečení koláčků, vánoček a mazanců je pro ni i krásnou společenskou akcí, při níž se na jednom místě sejdou naši krajané žijící v Římě. Chuť její vánočky znají současní papežové i lidé bez domova. *Brož., 112 s., 249 Kč*

diecéze pomáhat *kněžská rada*, která nahradila *katedrální kapitulu*. Kodex kanonického práva z roku 1983 ustanovil ještě *sbor konsultorů*, jenž v případě uvolnění biskupského stolce volí *administrátora diecéze*. Dnes tedy katedrální a kolegiátní kapituly slouží především jako sbory duchovních, kteří ve svých chrámech dbají o krásu liturgie, vznešenost duchovní nauky. Pomáhají uchovávat bohaté dědictví církve a předávat jej lidem, toužícím po prohloubení svého duchovního života.

Světské kapituly

V závěru věnujme několik slov o dělení *světských (neřeholních) kapitul*. Základní rozdělení je na *katedrální* a *kolegiátní*. Do toho dále vstupuje i druh chrámu. Kapituly jsou např. v bazilikách (každá bazilika nemusí mít kapitolu), dále *metropolitní* (arcibiskupská), *katedrální* (biskupská) a *kolegiátní* (při významném kostele mimo katedrálu). Z nich některé mohou nést skrze papežské výsady označení *capitulum insigne* (Vyšehradská kapitula) a mají v diecézi přednost před ostatními kolegiátními kapitulami, nikoli však před katedrální.

Členy kapitul – kanovníky – dělíme na sídelní, emeritní a čestné. *Sídelní kanovníci* mají právo rozhodovat na zasedáních kapitul a společně s kanonikátem mnohdy získávají i bydlení v příbytku určeném pro členy kapitul. Dnes v mnohých kapitulách po dovršení 75 let sídelní kanovníci rezignují na svůj kanonikát a stávají se *kanovníky emeritními*. *Čestnými kanovníky* se stávají kněží, jenž jsou odměněni za své zásluhy kanovnickou hodností a účastní se především liturgického života kapitul.

Když vidíme vznešený úkol kapitul a jejich dlouhý dějinný vývoj až do dnes, uvědomujeme si, že kanovníky se stávají význační a vzdělaní kněží. Avšak i dnes, tak jako v minulosti, do tohoto ustáleného schématu zasahují dějiny církve, které přinesly řadu výjimek do jmenování osob na post kanovníků. Významné výjimky se týkají členství ve dvou důležitých kapitulách.

První z nich je *kapitula papežské větší arcibaziliky Božského Spasitele a svatých Janů v Římě na Lateránu* – prvního chrámu katolické církve. Tato kapitula katedrálního chrámu římské diecéze (jejímž biskupem je papež), má při liturgických průvodech právo, aby před kanovníky nesli asistující klerici symboly baziliky: dva procesní kříže, dva bazilikální deštníky (it. *ombrellino*, lat. *konopeum*) a dva *tintinnabuly* (lat. *tintinnabulum* – vyšší stříbrná hůl zakončená ozdobným rámem v němž je zavěšen stříbrný zvoneček).

” Dnes tedy katedrální a kolegiátní kapituly slouží především jako sbory duchovních, kteří ve svých chrámech dbají o krásu liturgie, vznešenost duchovní nauky.

V této kapitule je od roku 1604 (panování francouzského krále Jindřicha IV. (1553–1610)) čestným protokanovníkem představitel francouzského státu. Tato tradice pokračovala i v dobách francouzského císařství a republiky. Poté se na ni na nějakou dobu zapomnělo a k obnovení došlo v roce 1957 za prezidenta Reného Coty (1882–1962). Zdejší protokanonikát přijal i hrdina II. světové války, prezident Charles de Gaulle (1890–1970). Současným protokanovníkem je francouzský prezident Emmanuel Macron (nar. 1977), který byl přijat mezi kanovníky 26. června 2018 při bohoslužbě v bazilice a po ní v kapitulní síni intronizován.

Druhou římskou bazilikou, kde je do dnešních dnů obsazován post čestného protokanovníka, je papežská „větší“ bazilika Panny Marie Sněžné, neboli větší – *Santa Maria Maggiore*. Vládnoucí španělský král má hodnost čestného protokanovníka v tzv. *kapitule iberijských kanovníků*. Připomíná to i barokní socha španělského krále Filipa IV. Habsburského (1605–1665) ve vstupním vestibulu

pod papežskou loggií. Protože král Filip VI. Bourbon (nar. 1968) ještě nenavštívil (dle dostupných informací) tuto baziliku, protokanovníkem je stále emeritní král Juan Carlos I. (nar. 1938), otec současného monarchy.

Být kanovníky významných kapitul nebyla pro panovníky běžná záležitost. Stávalo se tak i díky privilegiím nebo z titulu pomazání za krále nebo císaře. Římskoněmečtí králové byli po své korunovací přijímáni za členy *kolegiátní kapituly Panny Marie a sv. Karla Velikého v Cáchách*. O tom svědčí také text přísahy římského krále jako kanovníka Marienstiftu (vystavený dodnes v Dómské klenotnici v Cáchách). Také angličtí králové byli až do odpadnutí od Říma za Jindřicha VIII. (1491–1547) čestnými kanovníky papežské baziliky sv. Pavla za hradbami v Římě. Především francouzští a angličtí králové byli čestnými kanovníky i v jiných kapitulách, především na svých územích. Toto právo bylo v některých případech přeneseno na francouzské prezidenty, i když jej nevyužívají. Jedná se o post čestného kanovníka v Embrun na jihu Francie, kde byl posledním kanovníkem de Gaulle. Přestože ve Francii platí od roku 1905 přísná odluka církve od státu, má prezident země právo být čestným kanovníkem kapitul i v dalších kapitulách: v Saint-Jean-de-Maurienne, v kostele sv. Hilária v Poitiers, v katedrálách Le Mans, Angers, Lyonu a Chalons-en-Champagne, v bazilice sv. Martina v Tours a v opatství Saint-Germain-des-Prés v Paříži. Žádný ze sedmi dosavadních prezidentů páté republiky však tato privilegia nevyužil. Je to pro nás jistě zajímavé dědictví z historie země, která díky propojení církve s královskou mocí ovlivnila už ve středověku našeho Otce vlasti, císaře a krále Karla IV. (1316–1378) v jeho zakladatelském díle, pro rozkvět království a duchovního života v něm (např. založení kapitul na hradě Karlštejn roku 1357).

P. ThDr. Gabriel Rijad Mulamuhich, O.Cr., Ph.D.)

Převzato s laskavým svolením časopisu Setkání, periodika Diecéze českobudějovické.

(Akce měla zázemí na Biskupském gymnáziu

(Témata se diskutovala i ve skupinkách

Fórum mládeže

V Hradci Králové proběhlo Diecézní fórum mládeže, tedy diskuzní setkání mládeže s biskupy a představenými církví. O jeho přípravě a průběhu hovoří **Mons. Prokop Brož**, pomocný biskup královéhradecký.

Co bylo základním momentem přípravy na samotné osobní setkání?

Nejprve jsme našli téma, které jsme chtěli společně probrat a tím se stalo téma Eucharistie. Tedy, jakým způsobem žijeme z Eucharistie, jak prožíváme Eucharistii. Na to navázalo zkoumání, jakým způsobem mladí v naší diecézi prožívají Eucharistii. Dotazník, který jsme jim poslali, se vrátil k nám v počtu 202 odpovědí na sedm otázek. Například, jak často mladí chodí na mši svatou, co chtějí vzkázat biskupům, co by jim pomohlo k lepšímu prožívání mše svaté, co by třeba přidali či ubrali.

Co se s takovým materiálem dělo dále?

Tým Diecézního centra mládeže zpracoval všechny odpovědi. Biskupové dostali kompletní texty všech odpovědí. Současně došlo k rámcovému zpracování doručených odpovědí.

Následně jsme vytipovali jednotlivá témata, základní jako klíčové odpovědi. Takto zpracovaný materiál byl pak již k dispozici všem účastníkům předem, aby si ho mohli ještě jednou projít. Tedy biskupům a mladým zástupcům z jednotlivých vikariátů, dále i vikariátním kaplanům pro mládež.

Jak vlastní fórum probíhalo?

Nebyla to vyloženě konference. Sešli jsme se už v pátek navečer a začali adorací, následoval čas ke vzájemnému sdílení. V sobotu po modlitbě jsme postupně nejprve otevřeli téma třemi příspěvky, po nich se představily poslední podněty k následným konverzacím a diskuzím. V osmi skupinách jsme reagovali formou konverzace v Duchu Svatém, a zpracovávali tak jednotlivá témata. Z těchto osmi skupin vzešly reporty, které jsme si také zpracovali a následně na ně reagovali v odpoledním plénu, kde se nejprve zhodnotili jednotlivé reporty na základě

nějakých tříd tematických okruhů. Poté už probíhala diskuse na volné téma. Součástí odpoledního programu bylo i svědectví Daniela Turka, který se s námi podělil o svůj životní příběh a prožívání vztahu s Bohem, k němuž dostal povzbuzení právě skrze Eucharistii. Společně jsme zakončili toto krásné setkání mší svatou v katedrále.

Co se bude dít dále s tím vším, co během setkání zaznělo?

Výstupy jsou zaznamenány, teď ještě je třeba, abychom zhodnotili samotnou akci. Byla dána výzva k tomu, aby nám účastníci poskytli ještě zpětnou vazbu. Po jejich obdržení ještě jednou prodeje všechny materiály. Rádi bychom už i s lidmi, kteří by se do toho mohli víc zapojit, připravili formační program pro mladé. Formační především v oblasti liturgie prožívání mše svaté a v práci s Písmem svatým.

Dotek starých časů v hradeckém sklepení

Všechno to začalo jednou starou panenkou, nehrajícím gramofonem a taky covidem. Tak se zrodil zážitkový projekt Dotek starých časů. Jeho autoři **Michal Klokočník** a jeho partnerka **Vanda Rektorisová** našli pro svou galerii ideální prostor v podzemí historického domu U Špuláků na Velkém náměstí v Hradci Králové. Vchod do ní je přímo naproti vstupu do biskupské rezidence, na návštěvu jsem to tedy neměla daleko.

„Našel jsem před pár lety rozbitý gramofon, vzal ho domů a když jsem ho položil na zem, začal hrát,“ vyprávěl mi o zrodu unikátního nápadu Michal Klokočník. *„To je znamení, řekl jsem si tehdy, a pustil se do opravy. Brzy jsem zjistil, že sám to nezvládnu, tak jsem se obrátil na známé z Národního technického muzea v Praze. Pak už jsem se odvážil jít do toho bez pomoci. Začal jsem docela s úspěchem opravovat gramofony, hrací skřínky, hrací stroje. Zároveň jsme se s Vandou pustili do restaurování starých kočárků. Inspirovala nás kamarádka, která to dělala s manželem. Nejraději máme opravdu staré, z 19. století. Jako soukromí sběratelé jdeme po konstrukčně zajímavých kočárcích, kterým se snažíme vdechnout život a vrátit jim jejich původní podobu. Mnohdy jsou*

zrezivělé, podepsali se na nich různí kutilové, ale to nás neodradí.“

” Jde o první projekt svého druhu, jehož snahou je pozvednout povědomí veřejnosti o starých krásných věcech z 18., 19., a 20. století. Všechno začalo v době, kdy zemi ohrožovala covidová epidemie.

Pardubický kraj se chystal v květnu 2021 otevřít hrad Rychmburk, a z Regionálního muzea v Chrudimi nás požádali, zda bychom tam udělali výstavu. Našimi sbírkovými předměty, které jsme restaurovali v době lockdownu, jsme vybavili pět komnat. Bylo jich tam třikrát víc, než máme tady U Špuláků. Kočárky, panenky, hračky, vybavení

pánské pracovny, lovecké zbraně. Ono si to člověka najde, když se tomu věnuje, tak si ho ty věci nacházejí samy. Také nás začali oslovovat lidi, kteří měli nálezy z půd, přiváželi věci z ciziny, restaurovali. A my jsme tomu šli naproti, milovali jsme jezdit po bleších trzích, po burzách a hledat jak samotné věci, tak komponenty k jejich opravám. Naše záliba nás spojuje, oba jsme se v tom našli. A výstava na Rychmburku, naše první, se líbila, byla opravdu úspěšná.

Akcentujeme předměty, které mají regionální původ, pocházejí od tady žijících lidí, ale sběratelské mimořádnosti, které nikde jinde nejsou k vidění, lze najít jedině v cizině. My nikam nejezdíme, na to nemáme čas ani peníze. Ale třeba

! Pohled do části expozice

! Hodiny jsou dalším tématem Michala Klokočníka

☛ Panenky s rozličnými příběhy

kamarád, který obchoduje s nábytkem, jezdí do Francie, občas se staví v Paříži na burze, objeví tam starožitného koníka, vyfotí ho a zavolá, zda ho chceme přivést.

Edisonův fonograf, který tady vystavujeme, mám od starého pána z Holandska. Prodával ho na internetu, napsal jsem mu, dohodli jsme se na pro nás neuvěřitelné ceně, ale podmínka byla přijet si pro něj. Bylo to až někde za Rotterdamem, tak jsem hledal někoho v Holandsku, ochotného mi ho přivést. Našel jsem Češku, která tam 10 let žije se svou rodinou, poprosil jsem ji, ona fonograf naložila do dodávky a jednoho krásného dne ve 4 hodiny ráno mně volala, že stojí na benzínce ve Vysokém Mýtě, ať si pro to přijedu. Vždycky se najde nějaká cesta. Všechno je to o náhodě.

☛ Kdy se sklepění domu U Špuláků na Velkém náměstí v Hradci Králové proměnilo v originální expozici historických kočárků, panenek a hraček z druhé poloviny devatenáctého a první poloviny dvacátého století?

Před rokem, do Nového roku zbývaly dva týdny, se ozvali z magistrátu, že by potřebovali vybavit kancelář legendárního starosty Hradce Králové JUDr. Františka Ulricha na historické radnici a že to spěchá. Hodně. Během týdne jsme dovezli nábytek, nějaké dekorace, gramofon. V té době už jsem poptával nějaké prostory ve městě, kde bychom mohli udělat výstavu tohoto formátu. Naším snem bylo

udělat expozici, která by nebyla jenom výstava, ale místo, kam lidi přijdou, aby se potkávali, povídali si. Aby nejen viděli, ale i slyšeli, jak ty staré unikáty hrají. Říkámě tomu zážitková galerie. Vanda tady bývá se mnou při komentovaných akcích, ale ty máme výjimečně, jinak jsem tady sám od pondělí do neděle, věnuji se návštěvníkům, objednaným skupinám, náhodným turistům, každému, byť by to byl jeden jediný člověk. Provázím ho, přibližuji historii vystavených exponátů, jak jsme na jejich opravě pracovali, co jsme zrestaurovali, jaké postupy jsme zvolili. Seznamuji je také s historií hracích strojů, fonografů, gramofonů, hracích skříněk. Všechny jsou plně funkční a lidi, snad to mohu říct, jsou nadšení.

☛ Rozhlížím se kolem sebe a připadám si jako Alenka v říši divů. Dotek starých časů má podpořit zájem o historii a vývoj mechanických hracích strojů. Ačkoliv prohlídka trvá něco přes hodinu, návštěvníci mnohdy stráví v podzemí i hodiny tři.

Co mě nejvíc překvapilo, to je počet cizinců: Kolumbie, Venezuela, Vietnam, Japonsko, Kanada, samozřejmě evropské země – Belgičani, Holanďani (třeba tady byli manželé, kteří koupili dům někde u Krouny na Chrudimsku, že by sem přivezli kočárek a panenku s porcelánovou hlavou, taky nadšení sběratelé). Němci, Litevci, Korejci, Američani z New Yorku. Někdy mi přijde, že cizinci milují historii a její svědky víc než my. Byli tady třeba manželé ze Švýcarska, on tam je největší

☛ Mezi kočárky jsou opravdové rarity a skvosty

sběratel hraček, a tady byl taky jako v Jiříkově vidění. Nebo kluk z Rio de Janeiro, procházeli jsme galerií a on tvrdil, že procestoval skoro celý svět, ale podobné muzeum nikde neviděl. To člověka povzbudí.

Chodí sem za mnou starší lidi, žijící v Hradci Králové, a vyprávějí neuvěřitelné příběhy, které prožili. Autentické, opravdové. Dokumentuji je v krátkých videích, která s nimi natáčím. Oslovili mě také z projektu Paměť národa, jehož kontaktním centrem jsme se stali.

☛ Tři příběhy ...

Zavítala sem paní, jejíž dědeček byl Prokop Nováček (1897–1901). Jeho jméno dnes asi mnohému nic neřekne. Byl to sochař, malíř, taky vynálezce a hradecký radní. Vedle výtvarné tvorby navrhoval různá technická zlepšení. Na několik obdržel i patenty, třeba na dvojité váhy na závěsné závaží, nosič břemene, plovací přístroj, topné těleso, stojánek na jízdní kolo, pojistnou matici na spojování kolejnic. Jeho vnučka v rozhovoru, který jsem s ní natočil, vzpomínala, jak děda sestrojil lehokolo, a jak na něm vleže jezdil po Slezském Předměstí, kde bydleli. Prokop Nováček zemřel v Hradci Králové ve stáří 89 let.

Nebo paní, která naší galerii darovala do expozice malou porcelánovou panenku. Opatrovala ji doma a v minulosti ji nechtěla nikomu půjčovat v přesvědčení, že by ji určitě hned rozbili, tak se o ni bála.

Zajímavé je, že ta panenka nemá jméno, ona je prý nepojmenovávala. Když se tady byla podívat, tak ji to nadchlo, že usoudila, že jí bude nejlíp u nás ve vitrině mezi ostatními panenkami. Tak jsme ji tam dali a já jsem s její majitelkou natočil dojemný příběh.

Kulturní dědictví jsou také háčkované rukavičky a psací stroj Mercedes pod nimi. Z Malšovic ho sem v ruce přinesla 85letá paní z Hradce Králové s tím, jestli to tady může být vystavené. Milerád jsem souhlasil. Jsou to osobní věci jejích rodičů, oba byli za války v koncentračním táboře, protože rozdávali protiněmecké letáky. Maminka jako zázrakem přežila Ravensbrück a Mathausen, tatínek Dachau. Když se vrátili, tatínek na tom stroji sepišoval paměti a maminka nosila ty háčkované rukavičky. Proč je přinesla? Její děti se s tím chystaly na sběrný dvůr.“

„Úcta ke kořenům se z našich životů vytrácí, je to smutné, ale je to tak. Mimochodem, je škoda, že pod mým rozhovorem s Michalem Klokočnickem nemůžete slyšet kouzelné melodie z nejrůznějších fonografů, gramofonů a hracích skříněk.“

Z roku 1870 pochází tzv. cylindrický hrací stroj, ve švýcarské Ženevě ho vyrobil Nicole Freres. Je to vlastně ozubený válec, tak jak ho známe ze šperkovnic nebo bonboniér. Má dokonce původní štítek,

...toto ovšem není Vanda Rektorisová

což samo o sobě je úžasné, že se dochoval. Když se stroj natáhne, hraje osm melodií, jednu líbeznější než druhou, většinou menuety a valčíky. Na svou dobu zázrak.

Fonograf Thomase Alvy Edisona je z roku 1906. Je to vůbec první stroj, na který lidé dokázali zaznamenat lidský hlas a hudbu. Funguje tak, že má kovový váleček, do kterého je vysoustružená spirálová drážka, která vede jehlu. Edison u svého původního přístroje přes váleček nalepil staniol, u pozdějších fonografů, což je náš případ, se místo staniolu používala vrstva vosku. Záznam se prováděl přes kovový trychtýř, který zesiloval zvuk a dno měl přelepené membránou, na jejímž konci byla přilepená jehla. Při záznamu se akustické kmity membrány přenášely na jehlu a ta protlačovala staniol. Při snímání se naopak kmity jehly přenášely na membránu, která kmitáním vytvářela zvuk.

Zajímavostí je, že tenkrát neuměli kopírovat, takže každý váleček byl originál. Když chtěl zpěvák 10 válečků, musel to 10krát nazpívat. Některé fonografy byly na kliku, jiné na klíček, ale všechny spojuje to, že se na nich přehrával voskový váleček.

„Posloucháme a Michal Klokočník pokračuje ...“

Tuhle fantastickou věc se mi podařilo ulovit u Svitav. Původní majitel mi tvrdil, že je to ševcovský stroj, říkám – pane, to nebude. Je to raritní stroj, kterému se říká parlograf (od parlare, italsky mluvit). Nasadí se voskový váleček, točí se klikou a vrchní vrstva toho vosku se seškrábne, aby se váleček dal znovu použít. První formátovací stroj. Dnes máme USB flash disky, hovorově flešky, tohle formátovalo válečky, aby je mohli znovu použít. Fantastické.

To, co k nám doputovalo z Holandska, vypadá jako gramofon, ale gramofon to není. Přehrává to totiž po natočení zvláštní tlusté desky, jako kdyby se ten váleček rozklepal. Říká se tomu Edisonův diamantový fonograf. Nemá ocelovou jehlu jako gramofony, ale safír. Navíc

Michal Klokočník a Vanda Rektorisová stylově

bezdotykové ovládání hlavice, takže se to dalo ovládat páčkou, a mělo to v té době mnohem kvalitnější zvuk než klasický gramofon. Vyrobeno 1919 v New Jersey, Edisonův podpis. K tomu krabice plná oper, operet, vážné hudby. Úžasný úlovek. To jsem měl obrovskou radost.

„Panenky jsou ze sbírky Vandy Rektorisové, která vlastní jednu z největších kolekcí u nás. Má ráda vůni starých časů, sbírá historickou módu a kvůli expozici historických panenek a kočárků také staré dětské povlečení, dečky nebo povijany.“

Tady ve vitrině jsou panenky převážně z 19. století, kterým se říká automaton nebo automata,“ vysvětluje Michal Klokočník. „Pocházejí od francouzských mistrů hodinářů a vyznačují se tím, že vespodu mají hrací strojek a pohybový mechanismus. Harfistka, která něžně probírá struny a vyluzuje tklivé melodie. Jedna z nejstarších mechanických panenek přišla nedávno z Francie, tu už nechceme trápit, takže jsme ji jednou natáhli a natočili video, kde mohou návštěvníci vidět, jak funguje. Panenka stojí na sametovém podstavci, už podle toho poznáte, že jde o starožitnou záležitost. Uvnitř je schovaný mechanismus, díky němuž se panenka „pouze točí a hraje“. Ale ostatní automaty třeba hýbou i hlavičkou a ručičkami. Holky jsou všechny na klíček, tak jim musím ve vši počestnosti sahat pod sukně, jinak by je nenatáhnul.

Protože bývají hodně poškozené, snažím se je opravovat. Problém je v tom, že hodinářům se dnes do těch starých strojků moc nechce, nemají náhradní díly, ty se musí vyrobit. Když jsem třeba potřeboval k jedné panence ozubené kolečko, obtelefonoval jsem spoustu hodinářů, ale nikdo to nechtěl udělat. Až se mi ozval jeden pán z Brna, že by to vyfrézoval, ale problém je v tom, že dnešní hodináři nedokážou dosáhnout takové tvrdosti materiálu, jaká bývala tenkrát. To znamená, že kolečko by vyfrézoval, ale sloužilo by, dejme tomu, dva měsíce a pak by se nejspíš znovu vylámalo. Co dokážu opravit, to udělám sám. Stroje v těch gramofonech nebo fonografech jsou klasické pružinové, čistá mechanika. I v těch panenkách, ale to je už hodinářská práce, jemný mechanismus.

77 Prohlídka expozice Dotek starých časů v podzemí starobylého domu U Špuláků na Velkém náměstí v Hradci Králové je jako laskavé pohlazení. Oblečení panenek je původní.

To se většinou dochovalo tak, jak je k vidění v expozici. Když je potřeba něco na šatičkách doladit, to je doména Vandy, ona má ráda módu, dekorování. Nejstarší je panenka z roku 1870 v červených šatičkách u kolovrátku, ostatní jsou přelom 19. a 20. století. Co všechny fascinuje, to je gramofon pro panenky z roku 1905, je jako nový, v úžasné zachovalém stavu.

Koníček ze staré Anglie z roku 1910 je zajímavý závěsným mechanismem houpačícího koně. Bylo to pro děti bezpečnější, nepadaly ze sedla a pohyb věrně napodoboval jízdu na koni. Něco pamatuje, my jsme ho záměrně nerestaurovali. Figurky santons z francouzské Provence jsou z terakoty. Každá postavička má obličej člena rodiny, které z nich na Vánoce staví betlémy.

Každá ta místnost představuje exponáty z jiného časového období. První patří takovému retru, řekněme od roku 1925 do 70. let 20. století. Kolotoč, který vyrobil pro své děti tatínek v Polsku, vedle autíčka a panenky z 20. století. Broučci jako lampičky nad dětské postýlky, krojované

panenky a pokojíčky, to všechno tady těší malé i velké. A mimochodem ... kdysi zcela běžná chrastítka, to byla klasika, stejně jako plastové řetězy na kočárky. Dnes se po tom sběratelé na burzách „mohou umlátit“. Za jedno chrastítko jsou ochotni dát i tisíc korun.

77 Vstupujeme do malého výklenku, kde je improvizovaná cukrárnička. Zvláštní je tím, že nábytek byl postaven pro děti. Je to krásná ukázka stylu art deco, pult se šuplíčkem a na něm malá prosklená vitrínka na cukroví.

Měchové fotoaparáty, flexarety, laterny magiky. Ty se prosvětlovaly plamenem svíčky nebo později žárovkou, a promítaly skleněné diapozitivy. Tahle má ještě vpředu signaci – štítek Johanka Vášová, Vinohradská ulice Praha, tam se prodávaly. A já ji dostal od Vandy k narozeninám,“ obrací Michal Klokočník pozornost ke svému království. Naše další cesta k bohaté expozici kočárků.

„Historie kočárků sahá do první poloviny 18. století, první kočárky byly v podstatě zmenšeninami skutečných kočárů, pevná držadla pro rodiče či chůvy se objevila na konci 18. století. Náš nejstarší kočárek má loukoťová kola, je to vlastně žebříňáček, který tahali i psi a kozy. Druhý nejstarší je z roku 1860 z Hradce Králové, ale vyrobený byl buď ve Francii nebo v Holandsku. Je opatřený oboustrannou rukojetí, takže se dal vozit z jedné i z druhé strany. Úžasný je kočárek pro dvojčata z roku 1880 z Paříže. Je variabilní, děti buď seděly tak, že koukaly na maminku nebo na cestu. Nebo si spolu mohly povídat a když zlobily, posadila je maminka zády k sobě. A přitom je to kočárek lehký jako pírko, krásně vyvážený. Malé loutkové kočárky byly pro panenky. Tříkolový kočárek, který se vyráběl koncem 19. století a připomíná před léty populární golfky, se začal vyrábět proto, že koncem 19. století zakázali v Anglii čtyřstopým vozidlům jízdu po chodníku. Později se dostaly tříkolky i do USA a do Evropy.

Až do poloviny dvacátých let 20. století se vyráběly kočárky na vysokém podvozku, tzv. princešky. Měly proutěné i dřevěné

korbičky, nejčastěji s nařasenými záclonkami. Korbičky i vysoká kola stále ještě připomínaly zámecké kočáry. Kolo přes kolo, velké listové odpružení, uvnitř otvor, kam se dávala nahřátá cihlička nebo želižka, aby miminko mělo teplo na zádku. My tady prezentujeme původní stav kočárku nalezeného v Přelouči. Záznak, protože, ač je z roku 1920, a dochovaly se i ty krajky.

Zelený kočárek z roku 1925 je německá značka Brennabor, ten jsme restaurovali před rokem, a malý vedle z téhož roku značky Naether přibyl nedávno. Zajímavé je, že konstrukčně je úplně stejný jako originál Brennabor, výrobci od sebe opisovali, ale je to kočárek pro panenky v původním stavu. Dvojčátkový jsme dělali jako zatím poslední. Byl úplně rezatý, zralý na vyhození do šrotu, ten jsme udělali kompletně celý znova. Holandský kočárek má zase oplechované boky, aby byla chráněná kola, je to robustní, takový terénní kočárek. A legendární košatina, jakou známe z filmů Páni kluci nebo Bylo nás pět. Tahle je z papíroviny, smotky papíru jsou nalakované, později se dělaly z bužírky. Tyhle kočárky lidi pamatují nejvíc.

77 Plná výjimečných krásných věcí je zážitková galerie Dotek starých časů ve sklepení domu U Špuláků na Velkém náměstí v Hradci Králové. Mnohé exponáty jsou světově unikátní. Přesvědčit se o tom můžete na vlastní oči. Věřte, nebudete litovat.

Eva Zálešáková)

Emblém galerie

Intronizace královéhradeckých biskupů v době baroka a osvícenství (3)

Kapitola III – Tři Sobkovi nástupci, kteří se Hradci spíše vyhýbali

Jan Bedřich z Valdštejna, biskup, který **do svého sídelního města ani nepřijel**, se narodil v roce 1642 ve Vídni, vyrůstal také v Praze a v Duchcově, kde měla rodina majetky. Působil jako komoří papeže Klimenta IX. a po návratu jako kanovník v Olomouci, kde od roku 1667 usiloval o místo arcijáhna při katedrále sv. Václava. V této záležitosti papež zasáhl do pravomocí olomouckého biskupa a jmenoval jej arcijáhmem 3. srpna 1668. Téhož roku 16. srpna byl Valdštejn nominován na biskupský stolec v Hradci Králové. O týden později o této události místodržící informovali zdejší kapitolu a již na konci července proběhl tzv. informační proces před papežským nunciem, kde o Valdštejnovi vypovídali jeho bratranec Jan Kryštof František z Talmberka (Valdštejnův pozdější nástupce na královéhradeckém biskupském stolci) a valdštejnský vychovatel Joannes Francius Liepure.

Valdštejn ale do Hradce Králové nepospíchal. Jedním z důvodů bylo, že královéhradecké biskupství považoval za velice chudé, a zřejmě právě proto požádal ještě v roce 1668 papeže o povolení ponechat si veškerá svá dosavadní benefícia (úřady a funkce, z nichž mu plynuly nějaké

příjmy a výhody). Papež mu vyhověl. Valdštejn se od biskupství stále více distancoval, záležitosti řešil výhradně korespondenčně a ani nevyvíjel dostatečnou snahu obdržet od papeže konfirmační bulu. Situace zašla až tak daleko, že jej kardinálové obvinili, že biskupství využívá jako prebendu a chce z ní pouze profitovat, a proto nařídili nunciu, aby mu zabránil užívat jakýchkoliv příjmů z diecéze.

Avšak před vydáním konfirmační buly se musela vyřešit zásadní potíž, s níž Valdštejn sám nemohl mnoho udělat, protože závisela na papeži. V roce jmenování biskupem bylo Valdštejnovi pouhých 26 let, ale podle kanonického práva mohlo biskupské svěcení proběhnout až ve 35 letech věku. Jediným řešením byl papežský dispens. Ten byl Janu Bedřichovi vydán až na podzim roku 1673 společně s konfirmací. 4. března následujícího roku byl Jan Bedřich z Valdštejna vysvěcen na biskupa v katedrále sv. Víta v Praze arcibiskupem Sobkem, bývalým biskupem královéhradeckým (viz předchozí dvě čísla Adalberta). K této slavnostní události byla přizvána i rada města Hradce Králové, ale radní se vymluvili, že kvůli sněhu a závějím nemohou přijet. Až teprve

19. března byli vysláni purkmistr Tobiáš Schay a radní Jan Vadas a Albrecht Růžovský, aby Valdštejnovi ke konsekraci poblahopřáli a předali darem pár bažantů a čtyři koroptve. Biskup je s vděkem přijal, poděkoval a slíbil, že bude v novém úřadu lidem dobře sloužit. Valdštejn však do Hradce Králové ani nezavítal, tudíž **ke slavnostnímu uvedení biskupa do funkce vůbec nedošlo**. V květnu 1675 byl jmenován do úřadu arcibiskupa pražského. Nicméně skutečnost, že se zástupci magistrátu nebyli ochotni dostavit k slavnostnímu svěcení svého nového biskupa, svědčí o tom, že vztahy města a biskupství zůstávaly napjaté.

Třetí královéhradecký biskup **Jan František Kryštof z Talmberka** se narodil v roce 1646. Působil jako kanovník a kazatel při chrámu sv. Víta v Praze a brzy se stal proboštem v kostele Všem svatých na Pražském hradě. Královéhradeckým biskupem byl jmenován 15. ledna 1676. Císař Leopold poté zaslal papeži Talmberkovu prezenci, v níž ho představuje jako učeného člověka ze známého rodu, se zdvořilými způsoby, mravně čistým životem, ale

Chrast – zámek, z něhož řada biskupů spravovala svoji diecézi (pohled do nádvoří)

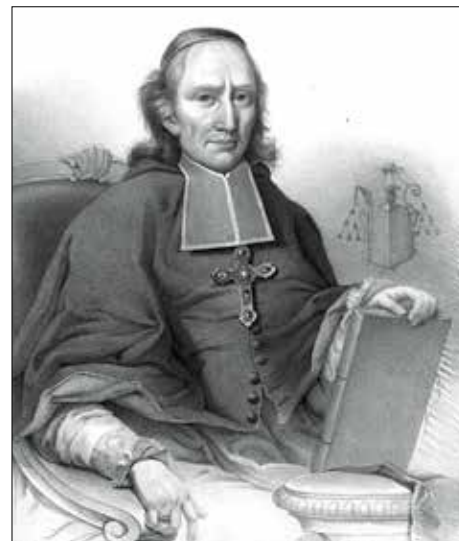
Náhrobek biskupa Talmberka

❖ Druhý královéhradecký biskup Jan Bedřich z Valdštejna

❖ Třetí královéhradecký biskup František Kryštof z Talmberka

❖ Čtvrtý královéhradecký biskup Bohumír Kapoun ze Svojkova

také se skvělými povahovými vlastnostmi. Již před vydáním papežské konfirmační buly dne 19. října 1676 mohl Talmberk spravovat diecézi v materiálních záležitostech. Před Vánocemi vykonal přísahu věrnosti před místodržícími a 3. ledna 1677 byl vysvěcen v katedrále sv. Víta arcibiskupem Valdštejnem.

Talmberk přijel do Hradce Králové až 23. října téhož roku. Druhý den proběhla jeho intronizace. Pozvání k účasti obdrželi místodržící i krajští hejtmani, ale **nikdo z nich se nedostavil**. Místodržící se vymluvili na mnohé pracovní povinnosti a hejtmani se řídili svými rozkazy, které zahrnovaly pouze povinnost prokazovat biskupovi úctu a poslušnost a uvědomit obyvatelstvo kraje o novém pastýři. O přivítání Talmberka ve městě se postarali jezuité. Nejříve mu jejich provinciál Matěj Tanner pogratuloval k novému úřadu a při příchodu před jezuitskou kolej ho přede všemi jezuity přivítal rektor Jan Rodvanovský řečí, v níž jej připodobnil ke starozákonním patriarchům. Zároveň také biskupa informoval o důležitých událostech z historie hradecké koleje. Biskup odpověděl dlouhým poděkováním a následně jej jezuité doprovodili do katedrály.

Na den svatého Františka Xaverského, tedy 3. prosince, **pozvali jezuité biskupa na divadlo**, které na jeho počest secvičili. Talmberk přijel z rezidence v Chrasti a rovnou zamířil do jezuitského kostela

Nanebevzetí Panny Marie, aby odsloužil zpívanou mši. Pro tuto událost byly speciálně přivezeny již posvěcené velké zvonky. Po mši se biskup odebral do jezuitské koleje, kde byla připravena hostina. K tabuli bylo přizváno třicet hostů a biskup byl znovu pozdraven krátkou řečí. Odpověděl velmi obratně a udělil požehnání, stejně tak požehnal i jídlo. Po nešporách nastal čas na divadlo. Hrál se za umělého osvětlení. Talmberk byl připodobněn ke sv. Františku Xaverskému a byly mu nabídnuty klobouk, hůl a xaveriánská lahvice.

Talmberkova intronizace trpěla bojkotem městských radních. Ti se po intronizaci prvního biskupa Sobka zřejmě rozhodli, že se slavností vůbec zúčastňovat nebudou a dají tím najevo svůj odmítavý postoj. Město k novému biskupovi nezaujalo o mnoho přátelštější vztah než k jeho předchůdcům. Situace se stávala čím dál vyhrcořenější, což vedlo k vzájemným stížnostem a protestům. V úřadu královéhradeckého biskupa působil Talmberk více než dvacet let, nicméně **Hradci se vyhýbal** a zdržoval se většinou na biskupském panství v Chrasti.

Čtvrtý královéhradecký biskup **Bohumír Kapoun ze Svojkova** se narodil roku 1636 a od roku 1660 byl děkanem v Náchodě. Poté působil jako prelát a arciděkan v Českém Krumlově.

Královéhradeckým biskupem byl jmenován císařem Leopoldem I. dne 23. září 1698. K potvrzení od papeže došlo 18. května 1699 a 28. června proběhlo svěcení. Intronizace se konala 1. září téhož roku. Když biskup přijížděl k Hradci Králové, uvítalo ho šedesát kněží diecéze a do města vcházel pod baldachýnem Mýtskou bránou (brána naproti dnešního evangelického kostela). O účasti či neúčasti radních města na biskupově uvedení do úřadu nemáme žádné zprávy. Jezuity byl Kapoun přivítán hned třikrát. Poprvé jej pozdravil rektor jezuitské koleje před kostelem Nanebevzetí Panny Marie, kde jej očekávali všichni místní jezuité. Podruhé ho ve dveřích kostela přivítal jeho správce. A potřetí, když stoloval se vzácnými hosty v koleji a prefekt pronesl „*milou uvítací řeč*“ jak uvádí hradecký historik, jezuita F. Švenda. Následně školní mládež zahrála **ke cti biskupa divadlo**. Při hře dostal biskup povolení vstoupit obřadně a s poctami do krásně vyzdobené katedrály. Učitel rétoriky Udalryk Mager sklídil za nastudovanou hru ode všech velkou pochvalu. Samotnému biskupovi se hra líbila natolik, že koleji věnoval 150 zlatých.

Petr Polehla »

Zpracováno dle publikace Petr Polehla, Eva Havlíková: Intronizace královéhradeckých biskupů v 17. a 18. století, Nakladatelství Pavel Mervart 2020.

(Knížní tipy**Nakladatelství Kazda**

Nové sady 988/2, 602 00 Brno
objednavky@knihykazda.cz
tel. 725 518 237, www.knihykazda.cz

Jennifer Ackermanová

Co sova ví

Sovy – tajemné bytosti noci, napůl ptáci, napůl duchové. Autorka odhaluje pozoruhodný svět těchto tichých lovců, jak ho odkrývá nejmodernější věda. Zkušené biologové, etologové i nadšenci přinášejí zcela nové poznatky o sovím vidění, sluchu, emocích, migracích, hlasových projevech i věrnosti. *Váz., 328 s., 249 Kč*

Tracy Chevalier

Sklářka z Benátek

Příběh ženy, která se odvážila tvořit, i když jí to svět zakazoval.

Murano, 1486. V záři sklářských pecí tajně přihlíží mladá Orsola Rossová práci slavné Marietty Barovierové, která tvoří korálky, jež změnil svět. Orsola si je okamžitě zamiluje – a s nimi i zakázané řemeslo. Když její otec nečekaně zahyne, musí podpořit rodinnou dílnu a bojovat o přežití jména Rosso, nejprve skrytě, pak i veřejně. *Váz., 405 s., 349 Kč*

Dvě zajímavé knihy**O církevních dějinách a svatých raně středověké Anglie**

Dvě knihy Heleny Polehlové, která vyučuje na Katedře anglického jazyka a literatury Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové, nás zavedou do raného středověku, kdy křesťanství pronikalo na Britské ostrovy a pomalu tam zapouštělo kořeny.

Gildas: O zkáze Británie

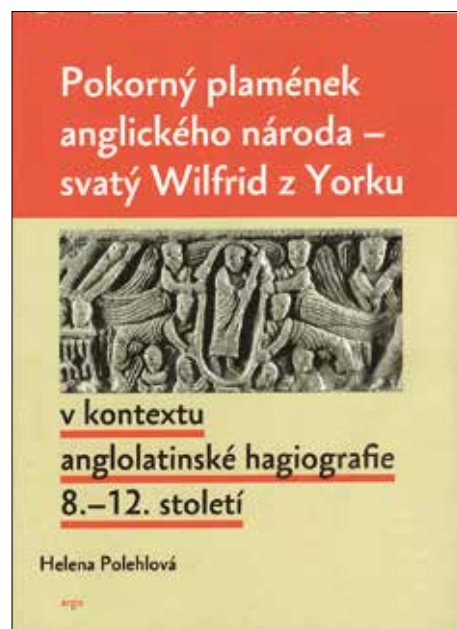
Publikace *Gildas: O zkáze Británie* vypráví o počáteční historii této oblasti. Jde o jediný dochovaný podstatný zdroj o tomto období vytvořený téměř současně. Gildas (500–570) byl řeholník, jehož učenost a literární styl mu vysloužily přídomek *Sapiens* (Moudrý). Jeho spis ve formě kázání o třech částech kárá činy autorových současníků, přičemž nešetří ani církevní představitele. Vedle zasvěcené úvodní studie, která uvede důležitá historická fakta a data, přináší kniha i překlad celého Gildova spisu.

Svatý Wilfrid z Yorku

Kniha *Pokorný plamének anglického národa – svatý Wilfrid z Yorku* pojednává o významné osobnosti církve 7. století na britských ostrovech. Světec proslul jako zastánce římského způsobu křesťanské praxe na synodě ve Whitby roku 664, jako zakladatel a opat celé skupiny klášterů a také jako vlivný biskup. Publikace Heleny Polehlové uvádí nejstarší latinskou legendu o sv. Wilfridovi do historických i literárních souvislostí a také přináší její komentovaný překlad.

Gildas: O zkáze Británie (originál *De Excidio et Conquestu Britanniae*), překlad: Helena Polehlová, vázaná, 152 stran, vydalo Argo, 2023, doporučená cena 358 Kč, ISBN 978-80-257-4212-9

Helena Polehlová: Pokorný plamének anglického národa – svatý Wilfrid z Yorku, vázaná, 252 stran, vydalo Argo, 2021, doporučená cena 448 Kč, ISBN 978-80-257-3616-6

S lesníkem do lesa 2025

Žáci ZŠ objevovali tajemství lesního hospodářství

Ve čtvrtek 23. října se okolí Vojnova Městce proměnilo v živou lesní učebnu. Akce „S lesníkem do lesa 2025“ byla pořádána Českou lesnickou společností, z. s. ve spolupráci se společností Stora Enso Wood Products Ždírec s.r.o. a Diecézními lesy Hradec Králové s.r.o., za podpory Ministerstva zemědělství. Den s lesníky přilákal celkem 6 třídních kolektivů žáků a 12 pedagogů ze Základní školy Resslova v Hlinsku.

Podzimní slunečné počasí vytvořilo dokonalou kulisu pro den plný objevování a praktického učení. Děti, rozdělené do šesti skupin, postupně procházely stanovišti, která představovala komplexní cyklus lesního hospodářství. Cílem bylo ukázat dětem les jako živý organismus, o který je třeba pečovat, a zároveň jim představit práci lesníků.

Na jednom ze stanovišť se žáci seznámili se základy zalesňování. Viděli, jak se sejí semínka jedle, a prostřednictvím her pochopily, jak vzniká nový les. Myslivecké stanoviště nabídlo smyslové zážitky – děti si vyzkoušely překážkové dráhy se zavázanýma očima, poznávaly shozy paroží a různé kůže lesní zvěře. Výchova lesa přiblížila dětem, proč lesníci provádějí prořezávky a probírky. Děti si zahrály na mladé stromky v hustém porostu a na lesníky, kteří vybírají, které stromky zůstanou a které uvolní místo silnějším. Díky této hře pochopily, proč je důležité les průběžně probírat.

Skutečným vrcholem byla ukázka těžby dřeva, kde žáci s úžasem sledovali práci zkušeného těžaře, kočího s koněm, vyvážecí soupravu a také „železného koně“ – mechanizaci, která pomáhá v terénu, kde by těžká technika poškodila lesní půdu.

Na tvořivém stanovišti dřevovýroby se děti dozvěděly, jaké výrobky vznikají ze dřeva vytěženého v našich lesích. Ve

Den s lesníky přilákal do lesů u Vojnova Městce celkem 6 třídních kolektivů žáků a 12 pedagogů ze Základní školy Resslova v Hlinsku

spolupráci s odborníky na dřevozpracující průmysl si vlastnoručně vyrobily jak dřevěné lavičky, tak krmítka pro ptáky, které budou zdobit jejich školní zahradu.

Poslední stanoviště bylo věnováno měření stromů. Žáci se naučili, jak lesníci zjišťují výšku a průměr stromů, a pochopily, proč jsou tato měření důležitá pro plánování lesního hospodářství.

Bylo úžasné vidět, s jakým nadšením se děti zapojovaly do všech aktivit. Mnohé z nich byly v lese s lesníky poprvé a odnášely si spoustu nových poznatků.

Na závěr dne čekala na všechny účastníky sladká tečka v podobě koláčku a každé dítě si odneslo dřevěnou tužku jako praktickou připomínku toho, že dřevo nás v každodenním životě provází skutečně neustále.

O tom, že šlo o zdařilou akci svědčí i dopis adresovaný diecéznímu biskupovi Janu Vokálovi od Petra Culka, ředitele ZŠ, kde mimo jiné stojí: „*Oceňujeme odbornost, laskavost, trpělivost a empatii vůči našim žákům. Lektori nejen že poskytovali vysoce erudované informace, ale dokázali je podat způsobem, který byl našim žákům blízký a pochopitelný. Mimořádně oceňujeme i lidský přístup vůči jedné žákyni, která je upoutána na invalidní vozík. Děkujeme všem lektorům a vaší diecézi za pomoc při vzdělávání našich žáků v tak zajímavé oblasti.*“

Velké poděkování patří všem partnerům akce, zejména společnosti Ministerstvu zemědělství, Stora Enso Wood Products Ždírec s.r.o. a Diecézním lesům Hradec Králové s.r.o., bez jejichž podpory by toto lesní dobrodružství nebylo možné uskutečnit.

Pavel J. Sršeň

Svaté roky očima Diecézního poutního centra

Slavnost Zjevení Páně zakončila **Jubilejní rok 2025**, tzv. milostivé léto. Zavřela se Svatá brána, ale naděje zůstala. Jako touha lidského srdce, kterou lze čerpat především z Boží milosti a z plnosti jeho milosrdenství. Za 25. řádným univerzálním jubileem v dějinách katolické církve jsme se ohlédli v Koclířově. Tam jsou doma **Mons. Pavel Dokládál**, ředitel Diecézního poutního centra a protagonista Fatimského apoštolátu v České republice, a **Ing. Hana Francáková**, současná národní prezidentka Českomoravské Fatimy.

„Ohlédnutí za Milostivým létem Páně – Svatým rokem 2025 sahá v souvislostech mnohem dál,“ řekl úvodem **Mons. Pavel Dokládál**. *„Musím se vrátit až k roku 1990, kdy prezident Václav Havel doprovázel po 40 letech na katedru královéhradeckého biskupa Karla Otčenáška. Patřila mu 40 let od biskupského svěcení 30. dubna 1950. Jenže usednout na ni mohl ne ve svých 30, ale až v 70 letech. Dostal pak od Pána Boha ještě 20 let. Ale už měl hodně promyšlenou svou ‚synodu‘ – synodu Vzájemnosti a spřátelování jako dílo Ducha svatého. V jeho světle ji naplňoval jasným a často zcela překvapivým způsobem. Měl 80 let, když ho jeho přítel papež Jan Pavel II. jmenoval osobním arcibiskupem. Ke slavnosti*

Letnic 30. května roku Ducha svatého 1998 přijal jeho rezignaci a na biskupský stolec povolal Dominika Duku. Ale vše pokračovalo ve vzájemné shodě opravdové vzájemnosti, skutečně synodální cestou.“

To už jsme společně realizovali mnohé, včetně Svatého roku Velkého jubilea 2000. Do toho ohlédnutí kromě arcibiskupa Karla a jeho požehnání Českomoravské Fatimě v Koclířově v roce 1995 vstupuje už teď uzavřených 27 let s kardinálem Dominikem Dukou (1998–2025) a hluboká vděčnost za třetího, současného pastýře, biskupa Jana Vokála, s kterým můžeme pokračovat a realizovat stále nové a nové výzvy.

” S blížícím se Svatým rokem 2025 padlo rozhodnutí připravit jednu z dalších mimořádných událostí v naší místní církvi – Národní pouť do Říma.

„Vše bylo, podobně jako v mnoha předšlých poutích, svěřeno královéhradecké diecézi a jejímu biskupovi Mons. Janu Vokálovi,“ ohlíží se Mons. Pavel Dokládál. Po ustanovení poutního výboru, poutních referentů z každé z našich diecézí bylo třeba, tak jako vždy, vypracovat nejprve celkový scénář národní pouti, následně pak vést koordinaci všech jednání v Římě v bazilikách a na Dikasteriu pro evangelizaci. Koordinovat a propojovat všechny a všechno od liturgie přes

Česká národní mše svatá v bazilice sv. Petra ve Vatikánu

Čestí poutníci prochází ulicí Via della Conciliazione k Vatikánu

výběr a pověření sborů, komunikace s římským Velehradem a koleji Nepomucenum, s českým velvyslanectvím, cestovními kancelářemi a agenturami, dále vydání a distribuce publikace Průvodce poutníka s národní registrací pro Řím (vyžadovanou a velmi omezenou). A v neposlední řadě koordinace se sekretariátem ČBK, vedeným P. Romanem Czudkem. Zapomenout nesmím na tiskové oddělení, spolek Člověk a víra. To vše podpořeno úžasnou otevřeností srdcí našich biskupů-pastýřů, vědomi si toho, co prožíváme a jaké požehnání to našim místním církvím přináší.

Chtěl jsem, aby to zaznělo pro vás, kteří jste se neskutečně a vytrvale modlili, postili a přinášeli oběti. A právě v tom je naše společné dílo s Pannou Marií. Také ona stojí někde jakoby v pozadí, ale stále je naší Matkou, Matkou Církve, mystického těla jejího Syna, ona je Spolu-vykupitelka a my setrváváme s ní.

77 Národní pouť do Říma, při které poutníci spolu s českými a moravskými biskupy prošli Svatými branami, se konala ve dnech 28.–30. března 2025.

Páteční program zahájila v bazilice sv. Klementa modlitba biskupů, kněží a českých bohoslovců studujících v ČR i v zahraničí u hrobu sv. Cyrila. Následovala zahajovací mše svatá v bazilice sv. Jana v Lateráně. Jejím celebrantem byl olomoucký arcibiskup Josef Nuzík a kazatelem plzeňský biskup Tomáš Holub. Společně modlitbě Křížové cesty v bazilice sv. Pavla

Modlitební předprogram v bazilice sv. Petra ve Vatikánu vedl Fatimský apoštolát v ČR

za hradbami předsedal litoměřický biskup Stanislav Příbyl.

Hlavní bohoslužbě na Stolci sv. Petra v sobotu 29. března předsedal kardinál Dominik Duka, kázal českobudějovický biskup Vlastimil Kročil. Kardinál Michael Czerny přečetl slova papeže Františka, pro kterého jsme ještě mohli předat podporu pro chudé a potřebné od našich poutníků a ČBK.

Neděli prožili poutníci v bazilice Santa Maria Maggiore. První odpolední mši svatou celebroidl královéhradecký biskup Jan Vokál, kazatelem byl pomocný biskup královéhradecký Prokop Brož. Druhou mši svatou sloužil pražský arcibiskup Jan Graubner, kázal ostravsko-opavský biskup Martin David.

77 Národní pouť českých a moravských diecézí ve Svatém roce 2025 v Římě byla poté zakončena.

Stalo se tak v bazilice Santa Maria Maggiore v kapli u mariánského obrazu „Salus Populi Romani“ (Spása římského lidu) loretánskými litaniami a také svěřením naší země a církve v naší zemi Panně Marii. Protože rozhodnutím představených baziliky bylo nutné, abychom se rozdělili na dvě poloviny, mohl jsem zakončit každou mši svatou pokyny k organizaci, a tedy dvakrát vše svěřit Panně Marii. To první jsem adresoval do roku 1945, kdy zde slavil primici tehdy mladý kněz Karel Otčenášek. Druhé ohlédnutí, když – už jako arcibiskup Karel Otčenášek – tam 3. února 2006 spolu s tehdejšími vedením papežské rady pro laiky kardinálem Stanisławem Ryłkem slavil ustanovení WAF – Světového apoštolátu Fatimy s nově potvrzenými stanovami pro země celého světa. Nejprve ad experimentum a po pěti letech s definitivním potvrzením stanov i poslání. Toto mariánské církevní hnutí na pokyn papeže Jana Pavla II. navázalo na hnutí Blue Army – Modré armády, tedy Fatimského apoštolátu, který byl založen Mons. Haroldem Colganem v USA už v roce 1947 a který jsem převzal pro ČR jako farář ve Šlapanicích u Brna 16. května 1990. Následně v Třebíči a od roku 1995 v Koclířově. Je rozšířeno v našich diecézích a národní centrum se rozhodnutím církve stalo od roku 2023 centrálním místem pro šíření úcty Panny Marie Fatimské pro 13 zemí střední a východní Evropy ve spojení s replikou místa zjevení – Capelinhy – v areálu sv. Jana Pavla II. v Českomoravské Fatimě v Koclířově.

Exercicie pro rodiny s dětmi Fatimského apoštolátu v ČR

Hlavním celebrantem závěrečné mše svaté v bazilice Santa Maria Maggiore byl královéhradecký biskup Mons. Jan Vokál

(Knižní tipy

Nakladatelství Portál

Portál, s. r. o., Klappova 2, 182 00
Praha 8, t. 283 028 111, www.portal.cz
FB: nakladatelstvi.portal

Jitka Suchá

Cvičení paměti pro aktivní seniory

Dům a byt

Kniha obsahuje úkoly, cvičení a kvízy zaměřených na krátkodobou i dlouhodobou paměť, pozornost, zapamatování si detailů a práci s nimi. Lze pracovat buď v rámci oblíbených prostředí (obývací pokoj, kuchyně, zahrada atd.), nebo na oblíbených úkolech (binární puzzle, synonyma, počítání, přiřazování, hledání českých slov k slovenským výrazům, najdi cestu atd.). Brož., 160 s., 299 Kč

Jennifer Breheny Wallace

Dost dobré děti

Jak čelit toxickému tlaku na výkon

Kniha zkoumá vzestup „toxické kultury úspěchu“, která negativně ovlivňuje životy dětí, dospívajících a jejich rodičů. Přináší naléhavý, lidský pohled na krizi duševního zdraví mladých a návod, jak ji efektivně řešit, na základě osobních příběhů, rozhovorů s rodiči, pedagogy a odborníky. Brož., 256 s., 399 Kč

A právě osobnost biskupa Karla Otčenáška a skrze Koclířov přijetí do královéhradecké diecéze úzce spojilo poslání Fatimského apoštolátu v ČR s univerzální církví. Už od svatovojtěšského milénia v roce 1997 až po letošní národní pouť Svatého roku 2025 jsme se mohli podílet na organizaci a přípravách národních poutí. Svatý rok 2000, národní pouť do Svaté země v roce víry 2013, Národní Eucharistický kongres 2015 (NEK), národní pouť ke 100. výročí zjevení ve Fatimě, zasvěcení Bohu skrze Pannu Marii 7. října 2017 a následně 13. listopad 2019 při poděkování za dar svatořečení sv. Anežky České v listopadu 1989 s předáním monumentu Koruny sv. Anežky s našimi podpisy – otisky. Koruna je dodnes umístěna v kapli Evropských patronů v bezprostřední blízkosti hrobu sv. Petra.

77 Mons. Pavel Dokládál, první prezident Světového apoštolátu Fatimy v ČR (WAF), oslavil na konci června loňského roku zlaté kněžské jubileum.

A když jsem v Koclířově v naší Capelinhe pro země střední a východní Evropy děkoval Pánu Bohu a Panně Marii o slavnosti sv. Petra a Pavla za 50 let kněžského poslání, zněla slova Dominika Duky a biskupa Jana Vokála, společně s požehnáním papeže Lva XIV. z úst apoštolského nuncia Jude Thaddeuse Okolo jako nový impuls, nová výzva. Vraťme se k myšlenkám svatodušního spřátelování, ke vzájemnosti a otevřeme dveře Fatimy v Koclířově novým farníkům, rodinám, dětem, mladým a pokračujme. Jsme zváni k uskutečňování poslání poslední synody o synodalitě.

77 O několik měsíců později se během vigilie na Svatopetrském náměstí více než 30 tisíc poutníků modlilo společně se Svatým otcem růženec za mír a pokoj ve světě. Z portugalské Fátimy byla do Říma při té příležitosti dopravena originální socha Panny Marie Fatimské z Kaple zjevení (Capelinha).

„Modlitba se konala k Jubileu mariánské spirituality,“ vzpomínala na další mimořádnou událost Svatého roku

2025 národní prezidentka WAF **Hana Francáková**. Vigilie se konala rovněž k 63. výročí zahájení Druhého vatikánského koncilu sv. Janem XXIII. Právě v den, kdy si připomínáme liturgickou památku papeže, který koncil inicioval a zahájil.

Panna Maria při zjevení ve Fatimě 13. října 1917 vyzvala lidi, aby přestali urážet Boha. Už byl dosti urážen. Tento den je také výročím slunečního zázraku, který se stal před zraky 70 tisíc přítomných.

Svatá rodina – Panna Maria se sv. Josefem a malým Ježíšem – nám všem chce říci, že poselství z Fatimy je pozváním pro všechny. Panna Maria promluvila i o Rusku, jeho obrácení a naději na mír. Zanedlouho přišla revoluce vedená Leninem a nástup bezbožného komunismu. Po první světové válce nastupuje hrůzný nacismus.

V zoufalé situaci poprvé volá papež Pius XII. vatikánským rozhlasem do Fatimy k Neposkrvněnému Srdci Panny Marie přes celý svět, k soše na místě zjevení v Cova d'Iria. Bylo to 31. října 1942. Tehdy mu v kapli Vatikánského rozhlasu asistoval bohoslovec z Nepomucena, rodák z Českého Meziříčí Karel Otčenášek.

Po konci druhé světové války lidé pokračovali v urážkách Boha, až atentátník na Svatopetrském náměstí 13. května 1981 vystřelil na papeže Jana Pavla II. Ale mateřská ruka zasáhla – a papež Jan Pavel II. připravil mimořádnou cestu sochy Panny Marie z místa zjevení ve Fatimě na náměstí sv. Petra. 25. března 1984, v době hlubokého komunismu, předal Neposkrvněnému Srdci vroucí volání o pomoc. Po pěti letech padla Berlínská zeď a přišla náboženská svoboda a období míru. Došlo i k obrácení Ruska.

V roce 2000 svolal papež na 8. října všechny biskupy světa do Říma a podruhé pozval Pannu Marii z Fatimy. Před její sochou jejímu Neposkrvněnému Srdci zasvětil nové tisíciletí, ve kterém žijeme už čtvrt století. Avšak lidé pokračovali – a často i stupňovali – urážky Boha.

Papež Benedikt XVI. zahájil Rok víry a novým papežem byl zvolen František. Prvním velkým krokem bylo opakovat zasvěcení světa Neposkrvněnému Srdci – a tak už potřetí byla převezena socha Panny Marie z Fatimy na Svatopetrské náměstí v říjnu Roku víry 2013.

Nyní náš nový papež Lev XIV. volá Pannu Marii na náměstí před bazilikou sv. Petra v sobotu 11. října. Ve Svatém roce 2025 ji vítáme za doprovodu rektora Fatimy Carla Cabecinhase i delegací WAF – Mezinárodní rady Světového apoštolátu Fatimy, vedené Mons. Pavlem Dokládalem a Hanou Frančákovou, se členy rady Edith Koch a P. Theem Füglistallerem (Švýcarsko), Walterem a Ulrike Kargerovými (Německo) a Catherine Eklou (Burkina Faso).

S obrovským zástupem dětí Panny Marie z celého světa jsme se nejprve setkali v kostele Santa Maria in Traspontina při ranní mši svaté. Slavnostní průvod poté prošel před baziliku sv. Petra, kde Svatý otec vedl program večerní vigilie i s modlitbou svatého růžence za mír.

Byli jsme také svědky mimořádné události v církvi. V rámci mariánského jubilea Svatého roku volal v neděli 12. října 2025 papež Lev XIV. Pannu Marii o pomoc a jejímu Neposkrvněnému Srdci odevzdal celý svět v tomto kritickém čase. A co my? Budeme nadále pokračovat ve stupňujících se urážkách Boha, nebo vezmeme do rukou růženec a připojíme se k Panně Marii?

V České republice jsme hned následující den, 13. října, v Capelinhe pro země střední a východní Evropy, v replice místa zjevení, s delegací z Ukrajiny. A vzápětí se vydáváme na pouť do Fatimy a Pontevedry pokračovat v zápase o naši záchranu,“ zakončila vzpomínky na výjimečné dny Hana Frančáková, prezidentka WAF v ČR.

„Dominik Duka už nám nezavolá,“ bere si znovu slovo **Mons. Pavel Dokládál**. Ztratili jsme přítele a získali přímluvce, tak jako tomu bylo v roce 2011 s Karlem Otčenáškem. Jsme s biskupem Janem,

našimi generálními vikáři Prokopem a Janem a v jednotě s biskupskou konferencí, která je zřizovatelem naší druhé právnické osoby. Pokračujeme.

Ještě jedna věta navíc ... Právě při letošní národní pouti do Říma jsme zakusili onu svatodušní vzájemnost s rodinami a mnoha blízkými, kteří se zapojili také do poradatelské služby a při liturgii. Pro každého to byla také čest, moci se zapojit na tak posvátných místech, ve společenství Církve naší země. Po závěrečné bohoslužbě v Santa Maria Maggiore rodiny uspořádaly agapé a prožili jsme společně radost i vděčnost z naší služby. Chceme jako poutníci naděje i nadále přinášet do každého dne Jubilejní naději a s vírou vždy ukazovat, žít a nést druhým CESTU – PRAVDU – ŽIVOT KRISTA, i s vděčností za mocnou přímluvu Neposkrvněného Srdce Panny Marie.

I „obyčejný“ rok 2026 bude pro nás, stejně jako všechny předešlé, velkou výzvou. Bude před námi dokončení výtahu v poutním domě, zbudování nového parkoviště a nové zadní přístupové bezbariérové cesty přímo ke Capelinhe, realizace domu sv. Lucie pro seniory a obnovení provozu restaurace Fatima. Těšíme se na všechny, kdo se k nám stěhují, pomáhají, rozšiřují sekci dětí Františka a Hyacinty i nově ustanovenou sekci mládeže.

„Jsem vděčný úplně všem, kdo nastoupili na synodální cestu farnosti Koclířov, Fatimského apoštolátu ČR i Poutního centra biskupství královéhradeckého,“ uzavřel **Mons. Pavel Dokládál**.

A Hana Frančáková dodala: „Ještě není jeden článek dopsaný a už máme námět na další. V kapli, z jejíž fasády se na každého tak hezky usmívá arcibiskup Karel, připravujeme projekt stálé adorace. Takové duchovní zázemí pro naši službu a pro možnost ztišení pro poutníky. Moc se těšíme. Otec Pavel dostal tento dárek – který je ještě potřeba zrealizovat – u příležitosti 50. výročí jeho kněžského svěcení.“

Eva Zálešáková)

(Knižní tipy

Nakladatelství Paulinky

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1
t. 224 818 757, objednavky@paulinky.cz
www.paulinky.cz

Peter Scazzero

Emočně zdravá spiritualita

„Nelze být duchovně zralý a zároveň emočně nezralý,“ prohlašuje americký evangelický pastor a spisovatel a odvolává se na vlastní bolestné zkušenosti se sebou samým i s lidmi, které se pokoušel vést ke Kristu a duchovně formovat. Jeho služba i rodinný život byly poznamenány emoční nezralostí a vnitřní rozervaností. Dokonce i svou duchovní službu používal jako únik z Boží přítomnosti. Brož., 264 s., 295 Kč

Peter Scazzero

40 dní v Boží přítomnosti

Modlitební příručka 40 dní v Boží přítomnosti volně navazuje na knihu Emočně zdravá spiritualita. Cílem tohoto manuálu je, abychom se po dobu 40 dnů aspoň dvakrát denně dokázali na chvíli zastavit a ztišit před Boží tváří. Texty jsou stručné, ale velmi výživné, vždy zakončené otázkou „na tělo“. Brož., 256 s., 299 Kč

Diecézní centrum pro mládež**Vikariát Humpolec**

Ke všem přáním do nového roku se připojuje i od Hradce Králové nejvzdálenější Humpolecký vikariát, který patří v naší diecézi k místům, kde to opravdu žije. Humpolec, Světlá nad Sázavou, Ledeč nad Sázavou, okolní vesničky i Želiv nejsou velká města ani obce, přesto je tu velmi bohatý život farností a společenství mladých. Co nás charakterizuje?

1. Pestrost

Zajímavostí je, že se tu během léta organizuje 8 letních táborů – humpolecký, světelský, ledečský, želivský, dva tábory připravují mladí ze společenství ERA a dva tábory chystají skauti. Nabídka je pestrá a zapojuje se do ní mnoho dobrovolníků i mladých lidí.

2. Propojenost / vztahy

Další pozoruhodnou věcí je, že se napříč farnostmi našeho vikariátu většinou dobře známe. Dá se říct, že téměř každá akce je vikariátní, protože se jí účastní lidé z různých farností. Duchovním centrem našeho vikariátu je klášter Želiv. Mnohé společenské, duchovní i dětské aktivity zde spojují nejen mladé z našich farností, ale také animátory a dobrovolníky z Prahy, Jihlavy či Českých Budějovic. Podobně i společenství ERA zahrnuje různé věkové kategorie a mladé z více vikariátů

a diecézí. Díky tomu je tu možné zažít víkendové akce pro děti, programy pro rodiny, výlety na feraty a do jeskyň, aquaparky, různé výslapy, výjezdy pro mladé dospělé v Itálii, letní tábor v Chorvatsku, cestu do Egypta a mnoho dalších aktivit.

3. Jedinečnost

Naše jednota není jednotvárná. Každá farnost nabízí něco svého a osobitého. V Humpolci lze zažít spolčo, kurz Alfa, biblické hodiny, Den dětí, farní den a další společná setkání. Ve Světlé nad Sázavou jsou časté rodinné akce na Bělci, různé farní programy pro děti i pro seniory a silná propojenost s Číhoštěm. Ledeč nad Sázavou pořádá spolčo pro děti, víkendovky, koncerty, zájezdy do zahraničí a nabízí farní knihovnu. Želiv má různé semináře, Alfu pro mládež, katecheze pro děti během nedělní mše, aktivní společenství animátorů, kteří připravují akce pro děti, a také různé programy: Den dětí, Svatomartinský průvod, Mikuláš s čerty a mnoho dalších akcí pro veřejnost.

4. Liturgie

Velkým obohacením jsou vikariátní mše svaté pro děti. V každém městě vznikla kapela i zpěv, liturgie je moderovaná místními farníky a doplněná o obrazné a interaktivní kázání patera Davida.

Jednotlivé části na sebe navazují, a protože se nahrávají, mohou si je připomenout i ti, kteří nebyli osobně přítomni.

5. Přesah

I když je náš vikariát poměrně malý, mnoho mladých se zapojuje do života celé diecéze. Historie si pamatuje čtyři týmačky z Humpolce: Marušku, Martina, Zdeničku a Aničku, pomocníky při organizaci diecézek a různé služby napříč společenstvími. Velkým obohacením bylo také pořádání velkého vikariátka v Čáslavi společně s vikariáty Havlíčkův Brod a Kutná Hora – Poděbrady.

Za tím vším stojí naši obětaví zástupci: Anička Daňková z Humpolce, Matěj Žák z Lipnice nad Sázavou, Honza Prášek ze Světlé nad Sázavou a mnoho dalších dobrovolníků i kněží našeho vikariátu – jak ti, kteří zde působili v minulosti, tak současný kaplan pro mládež P. David Peťo Palušák, O.Praem. Najdete nás také na sociálních sítích, kde zveme na akce, sdílíme informace a občas i fotografie z uplynulých setkání.

Mnoho krásných chvil ve společenství se skvělými lidmi a Bohem, s úžasnými zážitky a dobrými nápady vám přeje

mládež z vikariátu Humpolec)

Katechetické a pedagogické centrum

Nové zpovědní zrcadlo respektuje dětskou duši

Ve farnostech se zanedlouho rozjedou přípravy na první svaté přijímání a svátosti smíření. Rozhodli jsem se připravit pro děti nové zpovědní zrcadlo, které respektuje dětskou psychiku. Příprava dětí na první svátost smíření patří mezi nejcitlivější úkoly katecheze. Je to okamžik, kdy se mladý člověk dotýká tajemství Božího milosrdenství – často ještě dříve, než dokáže plně pochopit, co hřích nebo vina znamenají. Právě proto je důležité, aby byl tento krok veden s moudrostí, citlivostí a hlubokým respektem k dětskému vnitřnímu prožívání.

V dnešní době již velmi dobře víme, že se děti učí nejlépe skrze vztah, bezpečí a porozumění. Psychologie nám připomíná, že přílišný důraz na chybu nebo selhání vede spíše k úzkosti než k růstu. A respektující výchova zdůrazňuje, že dítě potřebuje především porozumět souvislostem svého chování, ne se bát trestu, ale rozumět tomu, jak jeho činy ovlivňují vztahy, které jsou pro život zásadní. Právě z těchto principů vychází nové zpovědní zrcadlo „K sobě i k druhým. Je sestavené podle Desatera, ale otázky nejsou kladeny stylem: „Udělal jsi něco špatně?“, nýbrž: „Jak tvoje slova a činy pomáhají (či brání) tomu, aby ses cítil dobře sám se sebou, s lidmi kolem tebe i s Bohem?“

Nové zpovědní zrcadlo nevyvolává v dětech pocity strachu, zda jsou „dost dobré“ nebo zda „nezklamaly Boha“, ale vede je k růstu, rozvoji vztahů a empatii. Dítě tak

není vedeno k tomu, aby se dívalo na svůj život optikou hanby, ale optikou pochopení. Co mému vztahu s druhými pomáhá a co mu naopak ubližuje? Jak mohu být citlivější k lidem kolem sebe? Kde můžu něco zlepšit, aby se mi žilo svobodněji a radostněji?

Každé přikázání je v zrcadle představeno jako oblast, která souvisí se vztahem — k Bohu, k sobě i k druhým. Dítě tak lépe chápe, že hřích není „zakázaná položka“, ale cokoli, co narušuje lásku, důvěru a bezpečí mezi lidmi.

Cílem zpovědi není obvinít, ale osvobodit. Bůh se ve svém milosrdenství dívá na člověka jako na někoho, kdo se stále učí. Svátost smíření je proto především setkáním, uzdravením, možností začít znovu, hlubokou zkušeností přijetí. A to i pro malé dítě. Když dítě pochopí, že Bůh mu pomáhá růst, a ne že ho kontroly, přichází do zpovědnice s důvěrou a otevřeným srdcem. A proto by příprava na svátost smíření neměla dítě hodnotit jako osobu, ale měla by mu ukazovat souvislosti mezi chováním a vztahy, pomáhat mu pojmenovat jeho pocity a motivy a podporovat jeho vnitřní motivaci k dobru. Dítě se tak učí zdravé sebereflexi, která je zároveň pevně zakotvená v přesvědčení, že člověk je stvořen k lásce a dobro je jeho přirozeným směrem

Vychovávat děti k citlivému svědomí je velký úkol. Pokud jim však poskytneme bezpečný prostor, jazyk porozumění a víru v to, že růst je cestou krok za krokem, můžeme jim pomoci objevit, že Bůh není ten, koho se musí bát, ale ten, který s nimi na té cestě jde.

Nové zpovědní zrcadlo najdete na webových stránkách Katechetického a pedagogického centra na bihk.cz.

Markéta Rumpíková)

(Knižní tipy

Nakladatelství Doron

Uhřetice 76, 683 33 Nesovice
Tel.: 517 367 656, doron@doron.cz
www.doron.cz

Thea Brink, Chris Venter

Příběhy z Bible

Já jsem dobrý pastýř; znám své ovce a ony znají mne... A svůj život dávám za ovce. Tento výběr klíčových biblických příběhů k nám připutoval až z Jihoafrické republiky, kde se stal bestsellerem. Krásné ilustrace vhodně přibližují dobové reálie malým čtenářům. Bible se jistě skvěle uplatní v rodinách, při katechezích pro děti i ve školách. Váz., 234 s., 549 Kč

Suzy Senior, Jayne Schofield

Hravá Bible pro nejmenší

Interaktivní první Bible. Dětem se budou líbit krátké příběhy, při kterých si mohou prohlížet obrázky, točit s nimi a otvírat či vysouvat okénka. Leporelo, 22 s., 259 Kč

Diecézní centrum pro rodinu**„Sión – obraz pro kontemplaci Trojice“**

Dnešním příspěvkem uzavíráme sedmidílný cyklus inspirovaný knihou **Anselma Grüna: Nebe začíná v tobě** (Moudrost Otců pouště pro dnešní dobu). Slibovali jsme pouť „poznání“, která přivádí k Pravdě. Postupně jsme představili bohatý duchovní odkaz poustních Otců. Řecký teolog, později mnich a vyhledávaný odborník v oblasti zacházení s myšlenkami a pocity i v zápasech s démony – **Evagrius Pontikos** (345–399) – nám v jednotlivých dílech přiblížil své shromážděné zkušenosti z duchovních zápasů. Tento díl tedy navazuje na předchozí a je obohacen také o duchovní odkaz sv. Šarbela, zázračného muže z Libanonu. Jeho slova jsou prostoupena tou nejhlubší spirituální mystikou, která posouvá význam všech předchozích textů, včetně toho dnešního, na ještě hlubší úroveň. Kéž vás i tento text potěší a je společně se vším ostatním přínosem pro vaši duchovní cestu...

Kontemplace

Nitro člověka se nemůže uzdravit jen prostou disciplínou. Zacházení s myšlenkami a konkrétní cvičení sice pomáhají k uklidnění vášní a uzdravení duše, ale skutečné zdraví působí teprve kontemplace. Tak to zakusili mniši, tak to popsal Evagrius Ponticus. Kontemplace je čistá modlitba, modlitba bez přestání mimo všechny myšlenky a pocity, modlitba jako sjednocení s Bohem. Evagrius neúnavně popisuje modlitbu jako nejkrásnější dar, který Bůh pro nás lidi vytvořil. Důstojnost člověka spočívá v tom, že se v modlitbě může sjednotit s Bohem.

„Může existovat něco lepšího než vroucí vztah k Bohu a život strávený v jeho přítomnosti? Modlitba, která již není ničím rozptylována, je to největší, co může člověk dokázat. Modlitba je vystoupení duše k Bohu“ (Gebet 35). V modlitbě se má člověk nejdříve osvobodit od svých vášní, především od zloby a starostí. Pak má ale za sebou nechat i zbožné myšlenky. Nemá přemýšlet o Bohu, ale s ním se

sjednotit. O těchto věcech Evagrius neúnavně psal: *„Jestliže se někdo osvobodil od rušivých vášní, pak to ještě neznamená, že se skutečně umí modlit. Třeba zná jen nečistější myšlenky, ale nechá se svěst k tomu, že o nich přemýšlí, a je proto velice od Boha vzdálený“* (tamtéž s. 55).

„Ducha Svatý se často smilovává nad naší slabostí a přichází k nám, přesto že ho nejsme hodni. Navštíví nás, zatímco se z lásky k pravdě k němu modlíme, naplní nás a pomůže nám zbavit se všech úvah a myšlenek, které nás zaměstnávají, a vede nás k duchovní modlitbě“ (tamtéž s. 62).

„Bdi tedy na tím, abys během své modlitby nebyl závislý na žádné své představě, ale abys setrval v tichém klidu. Když se opravdově modlíš, naplní tě hluboký pocit důvěry. Andělé tě budou provázet a budou ti odhalovat smysl veškerého stvoření. Modlitba je čin, který odpovídá důstojnosti Ducha; nebo ještě lépe, odpovídá jeho vznešenému a prapůvodnímu působení“ (tamtéž s. 84).

Podle Evagria dospíváme kontemplací do stavu nejhlubšího klidu. Objevujeme v sobě prostor nejhlubšího mlčení. Tam v nás bydlí sám Bůh. Evagrius toto místo klidu v nás nazývá „Boží místo“ nebo „pokojné patření“. V jednom listu příteli píše: *„Když intelekt díky Boží milosti těmto věcem (vášním) unikne a odmítne v sobě člověka starého, tak se mu jeho vlastní stav ve chvíli modlitby jeví jako safír nebo v barvě nebe, což Písmo nazývá místem Božím, které naši předkové viděli na hoře Sinai. Toto místo se také nazývá pokojné patření, ve kterém člověk v sobě vidí takový klid a mír, který je vznešenější než jakékoli chápání a který hýčká naše srdce. Do čistého srdce se totiž vtiskuje jiné nebe, jehož osvětlení a místo jsou oduševnělé, v němž – jak je to podivuhodné – je nazíráno pochopení existujících věcí. I svatí andělé se shromáždí kolem těch, kteří jsou toho hodni“* (Briefe aus der Wüste, list 39).

V modlitbě vidí člověk vlastní světlo, spatřuje dokonce svou vlastní přirozenost, která je zcela světlem, která má podíl na Božím světle. Na tomto místě Božím, na místě pokoje v nitru duše, je úplný klid, zde bydlí sám Bůh. A tam je vše zdravé. Tam se v Boží lásce hojí všechny rány, které nám život uštědřil. Tam ustoupí všechny myšlenky na lidi, kteří nás zranili.

Sem nemá žádná z našich vášní přístup, zde nás také nemohou dostihnout lidé se svými názory a soudy. Zde jsme se sjednotili s Bohem. Tam se ponoříme do jeho světla, do jeho míru a do jeho lásky. To je cíl duchovní cesty.

Duchovní cesta dávných mnichů není žádnou moralizující cestou, ale cestou mystickou a mystagogickou. Cestou, která nás vede do Boží náruče. Proto Evagriovy spisy nedýchají žádnou trpkou přisností, ale láskou, pozorností a radostí z našeho povolání, moci se v modlitbě sjednotit s Bohem. Z jeho slov je cítit touha po Bohu. Nejvyšší hodnotou, které může člověk dosáhnout je moci se nerušeně bez rozptylování modlit k Bohu; po tom touží mniši celým svým srdcem. *„Skutečná modlitba dělá mnicha podobného andělům, neboť on snažně touží po tom, patřit na svého Otce, který je v nebesích. Blažená je ta duše, která, když se bez rozptylování modlí, pociťuje stále hlubší touhu po Bohu“* (tamtéž s. 118).

Cílem duchovní cesty mnicha je sjednocení se s trojjediným Bohem. Evagrius to nazývá kontemplací trojjediného Boha. Cesta této kontemplace vede od vyjití z Egypta – ze závislosti hříchu –, přes pobyt na poušti, kde mnich zápasí se svými vášněmi, do Zaslíbené země. Tam pozná mnich kontemplaci věcí, to znamená, že vidí věci až k jejich základu, poznává Boha ve všech věcech. A pak pokračuje do Jeruzaléma, který je pro Evagria symbolem kontemplace duchovní bytosti bez těla. A cílem duchovní cesty je Sión, obraz pro kontemplaci Trojice. V trojjediném

Bohu člověk přichází k sobě samotnému, zde poznává své pravé bytí.

Když přeložíme Evagriovo učení do naší řeči, tak to znamená: Opravdovou terapií pro naše problémy a rány je modlitba. V modlitbě a kontemplaci přerušíme identifikaci se svými myšlenkami a pocity. V této dis-identifikaci spatřuje transpersonální psychologie skutečnou terapii. Dokud jsme svázáni se svými pocity, dokud jsme závislí na dobrém zdravotním stavu, dokud se identifikujeme se svým strachem, žárlivostí, svým hněvem a se svými depresiemi, do té doby budou naším trvalým problémem, od něhož se nebudeme moci oprostit.

Teprve tehdy, když pocítíme, že vlastní skutečnost leží hlouběji, že Bůh je nejhlubší realita, osvobodíme se od sepětí s našimi problémy. Co objevila transpersonální psychologie jako cestu k tomu, abychom relativizovali své problémy a osvobodili se z jejich moci, formuloval Evagrios jako radu pro modlitbu: „*Chceš-li se modlit nejdokonalejším způsobem, opusť všechno, co souvisí s tělem, aby se tvůj pohled, zatímco se modlíš, nezakalil*“ (Geber 128), a: „*Když se oddáš modlitbě, musíš nechat za sebou všechno ostatní, co ti působí radost, teprve potom dospěješ k čisté modlitbě*“ (tamtéž s. 153).

Pro transpersonální psychologii je mystická cesta také cestou, do níž by měla celá terapie vyústit. Neboť nestačí, když umíme jen lépe zacházet se svými problémy. Skutečně se uzdravíme teprve tehdy, když poznáme své pravé bytí, když svým srdcem dojdeme k poznání toho, že nejsme určováni svými vztahy, problémy a strachy, ale že se každý dotýkáme svého spirituálního já, s nedotčeným obrazem, který si Bůh o nás vytvořil. A nad tímto spirituálním já nemají vztahy, pocity a vášně žádnou moc. V modlitbě se můžeme ponořit do prostoru klidu, v němž je již vše zdravé a úplné, v němž cítíme uprostřed všech zranění a příkoří hluboký mír...

Svatý Šarbel

V knize Myšlenky svatého Šarbela; Hanna Skandar (ed.), v osmé kapitole

s názvem „*Svatost je vaším cílem*“ nacházíme moudrá slova tohoto významného mystika spojujícího křesťanský a muslimský svět. Shrnují spiritualitu poustních Otců do praktické roviny sdělení ještě i z jiného úhlu pohledu.

Svatost je vaším cílem. Dokonalost v lásce vaším naplněním. Nezůstaňte u zbožňování prostředků k dosažení svatosti. Nepovažujte prostředky za cíl, ale ani cíl za prostředek. Nečiňte z prostředků váš cíl a vaše naplnění, nepoužívejte svatost jako prostředek, jak dosáhnout jiných cílů.

Modlitba vás posvěcuje, neposvěcujte ji. Půst vás posiluje, nezbožšťujte ho. Umrtvování vás očisťuje, neuctívejte ho. Vaše zpěvy slouží k Boží chvále, ale neoslavujte je. Nezaměňujte Krista za své promluvy o něm, protože jinak budete uctívat to, co jste sami řekli. Neztotožňujte svá vyjádření s pravdou, protože jinak se tyto výroky budou chápat jako pravda. Pro vás nebude slovo nikdy důležitější než koncept, který vyjadřuje, ani myšlenka nebude závažnější než pravda, kterou v sobě nese.

Trezor nikdy nemůže být důležitější než poklad, který skrývá, ani sklenice není významnější než víno, které obsahuje, ani pekařství není důležitější než pekař, ani svatostánek není podstatnější než Nejsvětější svátost. Křesťanství není ani náboženstvím chrámu, ani náboženstvím knihy. Křesťanství je osoba samotného Ježíše Krista. Zrcadlo, které odráží světlo, není světlem. Musíme rozlišovat mezi světlem a zrcadly, která ho odrážejí. Nezaměřujte svou pozornost na zrcadlo. Připoutejte svá srdce ke světlu.

Neskrývejte se sami před sebou, abyste mohli hledat úkryt u Boha. Nežádejte o Boží záštitu, abyste mohli prchnout sami před sebou. Bůh chce, abyste se mu darovali takoví, jací jste, aby vás mohl pozvednout a posvětit. Nenechte svět, aby vás k Bohu tlačil. Dovolte Bohu, aby vás k sobě přitáhl.

Abyste mohli mluvit o Bohu, musí být ve vašem srdci, protože o Bohu nemůžete mluvit, pokud jste od něj vzdáleni. Přizpůsobte svého ducha realitě svého bytí,

nikoliv realitu svého bytí svému duchu. Bytí bylo před vámi a potrvá i po vás. Pouze Duch vás ovlivňuje a uvádí do souladu s Bohem. Díky světlu věčného Ducha, které v sobě nesete, jste schopni pochopit hloubku tajemství bytí. Nesnažte se pochopit pravdu svými smysly, protože narážíte na omezení těchto smyslů. Uvědomte si, že vám slouží, abyste jejich prostřednictvím mohli milovat, nikoli, abyste milovali je. Jestliže milujete svůj zrak, uctíváte bytosti, které vidíte, ale zapomínáte, že Stvořitel je nadřazen vaším očím. Jestliže milujete svůj sluch, nadchnete se melodiemi a zvuky tohoto světa, ale zapomenete naslouchat Božímu hlasu v tichu, které bude pro vaše uši neslyšné. Jestliže milujete svůj čich, necháte se uchvátit vůněmi světa, a zapomenete na luční květiny, které Pán ve své dobrotě stvořil pro vás. Jestliže milujete svoji chuť, stanete se vězni jídla a pití, a zapomenete na potravu, která sytí duši. Jestliže milujete svůj hmat, stanete se vězni zevnějšku, který vás odvrátí od vašeho nitra.

Překonejte své smysly, neutoňte v nich. Překonejte je, abyste dosáhli pravdy jako paprsků světla, které prosvěćují křišťál. Opravdová radost netkví ve smyslech, spočívá v tom, že je překonáte, abyste pronikli až k samému srdci světla, kde se ponoříte do Božího srdce, v němž budete nazírat jeho světlo a splynete s jeho láskou. Osvobodte se od nadvlády svých smyslů, překonejte sami sebe a dotknete se počátku světla. Pokaždé, když toužíte vidět vnějšek, zavřete oči a soustředte se na nitro a právě tehdy spatříte zevnějšek mnohem jasněji. Pokaždé, když budete chtít slyšet, zacpěte si uši a naslouchejte svému vnitřnímu hlasu a právě tehdy uslyšíte nejlépe. Ovládejte své smysly, abyste tak oslavili Boha, a nenechte se svést k tomu, že byste oslavovali jeho stvoření. Milujte až k darování sebe sama. Krev je jediným inkoustem, kterým se píše láska, zbytek je jen inkoust na papíře. V Kristu je každý člověk slovem Božích úst, dokud se celé lidstvo nestane chvalo zpěvem lásky...

Vše dobré vám za naše Centrum pro rodinu přeje a ze srdce žehná

Andy Loos, jáhen

Diecézní centrum pro seniory**Doma jsem tady i na Ukrajině**

Stalo se už tradicí, že DCS pořádá vedle poutních zájezdů a společenských setkání také duchovní cvičení na různá témata. Jejich účelem je dojít prostřednictvím ztišení, meditace a modliteb k prohloubení duchovního života. Oblíbeným exercitátorem je **P. Dmytro Romanovský**, se kterým se senioři naposledy sešli loni v říjnu v Marianu v Janských Lázních.

Bylo mu sedm let, když se jeho novým domovem stala Česká republika. Maminka s ním z rodné Ukrajiny přicestovala v lednu roku 1998. Práci našla v Libici nad Cidlinou, vyrůstal tedy nedaleko slavníkovského hradiště, v rodišti sv. Vojtěcha. Kdoví, zda právě generacemi promodlené místo mělo vliv na další osud oblíbeného mladého duchovního ...

Dmytro Romanovský se narodil ve městě Boryslav ve Lvovské oblasti, jako nejmladší ze tří sourozenců. „*Velký vzor jsem měl v knězi ve farnosti na Ukrajině, byl to dobrý pastýř v nejlepší slova smyslu. Byl rád mezi lidmi, navštěvoval svoje farníky,*“ vzpomíná. Otazník s názvem kněžství ho provázel v době puberty a dospívání. Jeho rozhodnutí několik lidí zaskočilo. Každopádně vnímá své povolání jako veliký dar, o který je třeba pečovat a prosit. Velmi se těšil do pastorace, mezi lidi. Stát se svědkem veliké lásky, kterou nás Pán miluje a jeho lásku zprostředkovávat svátostmi a společenstvím. Jeho přání bylo být knězem pro všechny, ke kterým bude poslán.

„*Být k něčemu někým povolán, to je už samo o sobě vyznamenání. Je to důkaz důvěry, že mně někdo věří, že právě já zvládnou daný úkol. Být povoláný samotným Bohem k jakémukoliv úkolu znamená, že jsem jím byl vybrán a pověřen. A samozřejmě disponován dospět do cíle,*“ říká Dmytro Romanovský.

Vystudoval Střední zemědělskou školu v Poděbradech, následovala vysokoškolská studia v Praze a v Římě. Primiční mši

(P. Dmytro Romanovský je oblíbeným exercitátorem v naší diecézi)

svatou měl 28.10.2017 v kostele sv. Vojtěcha v Libici nad Cidlinou. Na pozvánce stálo „*Veleb, duše má, Hospodina – a nezapomeň na žádné jeho dobrodiní!*“ (Žalm 103,2). Jeho prvním působištěm bylo arciděkanství Kutná Hora, kde kaplanoval do poloviny roku 2021.

Od srpna 2021 se působištěm otce Dmytra stala nedaleká Čáslav. A potom přišel osudný 24. únor 2022. Těžko uvěřit, že jeho rodná Ukrajina vzdoruje okupační armádě už tak dlouho.

„*Problémem, který přetrvává, je nedůvěra,*“ říká. „*Tady jste se mohli svobodně nadechnout v letech první republiky, ale na Ukrajině žili lidé 90 let v mentalitě strachu a obav. Nevěděli, kdy a kam je odvedou, co se s nimi stane, kdo je udá. Tak se prohlubovala nedůvěra, která se přenesla na mladší generace. Možná jste se také setkali s tím, že lidé, kteří sem přišli z Ukrajiny, byli zpočátku hodně nedůvěřiví. Až velmi opatrní, někdy se to mohlo jevit dokonce jako nevědek. To má historické kořeny v tom, v čem ti lidé vyrůstali. Ale když si získáte jejich důvěru, když se vám otevřou, budou vám neskutečně oddaní, myslím v dlouhodobém horizontu.*“

Čeho jsou ty věci důsledkem? Odklon od Pána Boha je nejen v Evropě, ale také v Rusku. Co můžeme udělat? Denně se snažit ve svém srdci obracet. Člověk, který je obrácený k Bohu, je podle mě zákonitě schopen rozeznávat co pravda je, co pravda není a kterou cestou se má v životě vydat. Přeji vám v srdci touhu vracet se každý den k Bohu, po obrácení toužit a takto obrácení abychom nacházeli cestu v tom všem nejistém, v tom všem, co nás nějakým způsobem znepokojuje, abychom přijímali pokoj, který Kristus přináší.

P. Dmytro Romanovský patří, jak už řečeno, mezi oblíbené přednášející na duchovních obnovách, které pořádá Diecézní centrum pro seniory.

Duchovní obnova je čas, kdy si člověk může před Bohem srovnat svůj život, vyříkat si s ním to, co prožívá, svoje pochybnosti, svoje touhy, svoje plány. Je to čas, kdy by člověk neměl mít nic jiného na starosti než prožívání vztahu Já-Bůh a nasměrování svého života. Duchovní obnova obsahuje přednášky, čas k zamyšlení a ztišení, svátost smíření. Proto je také dobré, když během duchovních cvičení účastníci mlčí a nerozptylují se zbytečnými řečmi. Bůh je obnovitelem všeho živého ... „*Sesíláš-li svého ducha, jsou stvořeni znovu, a tak obnovuješ tvářnost země*“ (Žalm 104,30).

Jeden z pravidelných účastníků exercicií, 89letý Ing. Karel Voplakal z Prahy na webu seniorů Simeon napsal: „*Z duchovní obnovy si každý z nás odnáší hluboké zážitky z promluv otce Dmytra Romanovského i ze soukromých rozhovorů s ním; mnozí účastníci si u něj vykonali i svátost smíření. Obdivovali jsme jeho charisma i jeho neúnavnost, obdivuhodnou laskavost, pokoru, ale i smysl pro vtip. Jsme mu velmi zavázáni za skvělou pohodu, kterou všem vytvořil. Moc děkujeme!*“

Eva Zálešáková)

Dopis z misie: Misie Nejmenších bratří v Kamerunu (pokračování po čtyřech letech)

Bude to už téměř pět let, co jsme napsali článek o paulánské misii v Kamerunu, která byla oficiálně zahájena v srpnu 2010, a o jejím rozvoji v roce 2016, když pauláni koupili vlastní pozemek a začali stavět řádovou kolej pro mladé řeholníky studující filozofii a teologii v Yaoundé, hlavním městě Kamerunu.

Psalí jsme o tom, že řád otevřel druhou komunitu na jihu Kamerunu, kde vznikl dům pro novice a postulanty, a také o farnosti sv. Jana Pavla II. a poutním místě Božího milosrdenství, které pauláni spravují. Informovali jsme vás o projektu samofinancování a různých charitativních a sociálních aktivitách bratří.

Než budeme v psaní pokračovat, chceme na tomto místě velmi poděkovat všem, kdo nám nějak vypomohli či přispěli na naši misii. Naše velké poděkování patří především vedení Papežských misijních děl v České republice za každoroční pomoc skrze mešní intence. Ještě jednou upřímné díky.

Co se za poslední čtyři roky změnilo, zlepšilo a podařilo?

Dnes má paulánský řád v Kamerunu stále dvě komunity. Byli vysvěceni tři noví kněží, což znamená, že dnes má řád pět kamerunských kněží. Dva vypomáhají v Itálii, jeden ve Španělsku a dva jsou na řeholní koleji v Yaoundé. Vedle pěti

kněží máme další čtyři řeholníky s věčnými sliby, dva bratry laiky a dva bratři ještě pokračují ve studiu teologie. Dále máme čtrnáct řeholníků s časnými sliby, z nichž jeden je ve Španělsku a dva jsou v Itálii. Všechny kamerunských řeholníků je tedy dvacet tři a k nim můžeme připočítat i sedm postulantů.

Budova řádové koleje v Yaoundé se za poslední čtyři roky nijak nezměnila, stále zbývá dokončit omítky, okna, dveře, elektrické a instalatérské práce a zařízení. Snad se nám tento rok podaří obnovit práce. Zato se nám s Boží pomocí podařilo získat osmnáctimístné auto na každodenní cestu mladých řeholníků na universitu a také jedno patnáctimístné pro noviciát.

Komunita v Nkizok pokračuje ve správě farnosti sv. Jana Pavla II., která je zároveň poutním místem Božího milosrdenství. Během pěti let se zvýšila návštěvnost, především na celonočním bdění o slavnosti Božího milosrdenství. Podařilo se postavit a vylepšit několik z patnácti farních kaplí a roste i počet aktivní mládeže.

Projekt samofinancování se nadále rozvíjí. Pokračujeme v chovu brojlerů, kde jsme navýšili kapacitu na šest set kusů. Přidali jsme chov králíků a kačen a podle plánu se nám podařilo postavit sádky, kde ale musíme prohloubit znalost jejich fungování a zlepšit starost o ně. Také v pěstování zeleniny jsme se zlepšili a dnes téměř pravidelně prodáváme zeleninu na trhu. S nárůstem práce a aktivit se zvýšil i počet zaměstnanců, a tím také naše sociální pomoc druhým.

I nadále se nám díky různým darům daří každý rok platit školu asi čtrnácti až šestnácti dětem a mladým.

Co máme v plánu?

Pokračovat nadále ve formaci mladých řeholníků a také v jejich přípravě na

kněžství, pokračovat v práci s mládeží, dále rozvíjet sociální a charitativní činnost a v neposlední řadě stále zdokonalovat naše samofinancování. Aby se nám to vše dařilo a abychom dokázali nadále pracovat a vydávat svědectví skrze náš každodenní život, prosíme Vás o modlitbu.

P. Milan Jura O.M.)

Za jakýkoliv dar pro misionáře v Kamerunu můžete zaslat na č. účtu 72 540 444/2700, VS 321

Ze srdce všem děkujeme!

Papežská misijní díla

Na Kropáčce 30/1
500 03 Hradec Králové

+420 604 838 882

www.missio.cz

My tři králové jdeme k vám

Už po šestadvacáté vyjdou do ulic tříkráloví koledníci, aby vám přinesli radost a požehnání. Až u vás začátkem ledna opět zazvoní, popřejí vám vše dobré v novém roce a napíší na dveře požehnání K+M+B+2026, prosíme, přispějte jim také do pokladničky na pomoc nemocným a potřebným. Děkujeme vám!

26. ročník dobročinné Tříkrálové sbírky Charity Česká republika se koná **od 1. do 14. ledna**. V naší diecézi vyšlou Charity na koledu tisíce skupinek. V **Hradci Králové** požehná koledníkům na cestu biskup Jan Vokál **v úterý 6. 1. v 8 hod.** v katedrále Sv. Ducha. V **Pardubicích** zahájí sbírku slavnostně a s hudbou také na Tři krále **6. 1. v 9:30 hod.** na Pernštýnském náměstí. Koledníkům požehná arciděkan Jan Uhlíř a městem tradičně projedou „tři královny“ na koních s koledníky (v 9 hod.).

Koledníky Charity poznáte podle toho, že vybírají finanční příspěvky do úředně zapečetěné pokladničky s logem Charity. Vedoucí skupinky je vybaven průkazem koledníka.

Doprovodné akce

Charity pro vás připravily také doprovodné akce, mnohdy spolu s farností. **Tříkrálový průvod s koňmi a živý betlém** zahájí sbírku v **Poličce v sobotu 10. 1. Den Tříkrálový** odstartuje koledu v **Havlíčkově Brodě** hrou „Čtvrtý z mudrců“ a budou i živá zvířátka **v sobotu 10. 1.**

Tříkrálové koncerty zazní v neděli 4. 1. v **Červeném Kostelci, Brandýse nad Orlicí a Horní Čermné**, v úterý 6. 1. v **Pardubicích**, v sobotu 10. 1.

☐ Tříkráloví koledníci jilemnické Charity. Foto: Jakub Žák

v Jaroměři a České Třebové nebo v neděli 11. 1. v **Dobrušce, Ústí nad Orlicí a Kutné Hoře**. Pozvánky najdete v Tříkrálovém kalendáři a na webu www.hk.caritas.cz. V Litomyšli opět vyrobili speciální **tříkrálové pivo**. Charita pořádá také **kolednickou videosoutěž** na Instagramu o hodnotné ceny.

Kino pro koledníky za odměnu chystají v Hradci Králové, Dobrušce, Jičíně a Lomnici n. Popelkou, Chrudimi nebo Poličce, **divadlo** v Jablonném n. Orlicí nebo Brandýse n. O. a **bruslení** v Litomyšli.

Komu sbírka pomůže

Tříkrálová sbírka pomůže nemocným a potřebným především v regionech, kde se koná. Část výnosu bude věnována na humanitární a rozvojovou pomoc do zahraničí.

- Oblastní charita Hradec Králové z výmětku sbírky podpoří **službu domácí hospicové péče**, a také **dostavbu a provoz lůžkového hospice ve Stěžerách**.
- V **Hospici Anežky České** v Červeném Kostelci **opraví zařízení a vybavení pro péči** o své pacienty.
- **Domácí hospicovou péči** podpoří také v Trutnově, Chrudimi, Pardubicích, Ústí nad Orlicí a Havlíčkově Brodě.
- Pardubická Charita použije vykoledované peníze na vybavení nového **Centra sociálních služeb v Holicích**, kde bude mít zázemí odlehčovací služba a mobilní hospic.
- Farní charita Litomyšl věnuje většinu výmětku na provoz **služby Podpora pěstounské rodiny**.

- Poličská Charita nejvíce podpoří nově vznikající **službu TVIDDO pro děti s duševními obtížemi**.
- V Jičíně, Náchodě, Dolním Újezdě i v dalších oblastech použijí vybrané prostředky na **podporu Charitní pečovatelské služby**, která pomáhá seniorům a lidem se zdravotním postižením.
- V Domově sv. Josefa v Žirči z výtěžku podpoří **bylinkárium, nové místo pro setkávání zdravých a nemocných**.
- Na Jičínsku, Chrudimsku a Kutnohorsku použijí tříkrálové dary také na podporu **dobrovolnických programů** na pomoc nemocným, seniorům, handicapovaným a znevýhodněným dětem.
- Oblastní charita Nové Hradky u Skutče z výnosu sbírky pořídí **úspornou fotovoltaiku pro Dům sv. Anežky** v Hlinísku, kde mají i keramickou dílnu a pec.
- Orlickoústecká Charita podpoří také **přístavbu Centra sociálních služeb** v Lanškrouně.
- Ve Dvoře Králové nad Labem a Havlíčkově Brodě zafinancují **nové potřebné zázemí pro charitní služby**.
- V Rychnově nad Kněžnou potřebují auta **pro novou službu Osobní asistence** a v Chrudimi **spolehlivou dodávku pro rozvoz pomůcek a charitní služby**. V Dobrušce podpoří také **Osobní asistenci** pro lidi se zdravotním postižením a **Půjčovnu zdravotních pomůcek**.
- Kutnohorská Charita použije vykoledované peníze z velké části na podporu nového **Centra Kampánovka**, kde budou mít zázemí služby pro rodiny dětí se zdravotním znevýhodněním.
- V Jilemnici Charita z darovaných prostředků podpoří **Mateřské centrum Rodinka**, v Přelouči rekonstrukci a vybavení **Jakub klubu pro děti a mládež** a v Letohradě **Centrum Pod střechou pro rodiny s dětmi**.

Mnohé naše Charity poskytnou také přímou **pomoc rodinám s dětmi a potřebným v nouzi** v regionu. Část výtěžku věnují rovněž na **dobročinné projekty pro chudé v Indii**, které realizují partneři Diecézní charity Hradec Králové.

Každá koruna pomáhá. Děkujeme vám!

Tříkrálovou sbírku můžete podpořit také **bezhotovostním darem na účet sbírky**

až **do 31. 1.** a v některých regionech i finančním **příspěvkem do statické kasičky** v charitních zařízeních, kostelech, obchodech nebo úřadech. **Do online pokladničky na www.trikralovasbirka.cz je možné přispívat po celý rok.** Pomůžete i odesláním dárcovské SMS: **DMS KOLEDA 30 (60, 90 nebo 190) nebo DMS TRV KOLEDA 30 (60, 90 nebo 190)** (trvalá podpora) na číslo **87 777**. Více na www.darcovskasms.cz.

Určitě si nenechte ujít **Tříkrálový koncert v neděli 4. 1. od 18 hod. na ČT 1** v přímém přenosu z Městského divadla Brno. Vystoupí Bára Basiková, Janek Ledecký, Poetika a Kvietah. Moderují Barbora Černošková a Jan Čenský.

Více na www.trikralovasbirka.cz. Sledujte také tříkrálový Facebook a Instagram. **Partneři:** T-Mobile, Česká pošta a Nestlé. Mediální partneři: Česká televize a Český rozhlas.

Začněte i vy nový rok dobrým skutkem

Aktuální info o koledování, přehled všech záměrů a kde sbírka pomáhá, najdete na webu www.hk.caritas.cz a stránkách vašich Charit. Sledujte nás také na Facebooku a sdílejte dobré skutky i s nejbližšími a přáteli!

Přejeme vám i vašim rodinám hodně Božího požehnání, zdraví a spokojenosti po celý nový rok 2026!

TŘÍKRÁLOVÝ KALENDÁŘ

Slavnostní zahájení Tříkrálové sbírky

Pardubice

■ **6. 1. od 9 hod.** průvod královen na koních z farmy Apolenka s koledníky na Třídě Míru, v **9:30** slavnostní zahájení na Pernštýnském náměstí. Koledníkům požehná arciděkan Jan Uhlíř a nebude chybět ani tradiční hudební vystoupení. Záštitu nad akcí převzali primátor Jan Nadrchal a náměstek hejtmana Roman Línek. Více na www.pardubice.charita.cz.

Den Tříkrálový

Havlíčkův Brod

■ **10. 1. od 13 hod., Havlíčkovo nám.** Zahájení Tříkrálové sbírky divadelní hrou „Čtvrtý z mudrců“. Můžete se těšit i na živá zvířátka. Více na www.hb.charita.cz.

Tříkrálový průvod a živý betlém

Polička

■ **10. 1. od 9 hod.** Koledníci v čele s králi na koních půjdou městem od budovy Charity (Vrchlického 16) k Živému betlému na Palackého náměstí. Pořádají OCh Polička a zdejší Římskokatolická farnost. Více na www.polička.charita.cz.

Tříkrálové koncerty

- **Červený Kostelec: 4. 1. od 17 hod., kostel sv. Jakuba Většího.** Česká mše vánoční J. J. Ryby a vánoční pastorely zazní v podání pěveckých sborů Hron, Jaromír, Dalibor, žáků ZUŠ Hronov a Komorního orchestru Slávy Vorlové Náchod. Více na www.ochck.cz.
- **Brandýs nad Orlicí: 4. 1. od 16 hod., Sokolovna.** Více na www.uo.charita.cz.
- **Horní Čermná: 4. 1., Evangelický kostel.** Více na www.uo.charita.cz.
- **Pardubice: 6. 1. od 18 hod., kostel sv. Bartoloměje.** Více na www.pardubice.charita.cz.
- **Jaroměř: 10. 1. od 17 hod., kostel sv. Jakuba.** Účinkuje dětský pěvecký sbor Ostrováček ZŠ Na Ostrově. Více na www.domovsvatehojosefa.cz.
- **Česká Třebová: 10. 1., kostel sv. Jakuba.** Více na www.uo.charita.cz.
- **Ústí nad Orlicí: 11. 1. od 17 hod., kostel Nanebevzetí Panny Marie.** Více na www.uo.charita.cz.
- **Dobruška: 11. 1., kostel sv. Václava.** Více na www.dobruska.charita.cz.
- **Kutná Hora-Sedlec: 11. 1. od 16 hod., katedrála Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele.** Vystoupí studenti hry na varhany pod vedením Aleše Bárty. Dobrovolné vstupné podpoří Tříkrálovou sbírku. Koncert se tradičně koná s podporou Římskokatolické farnosti Kutná Hora-Sedlec. Více na www.kh.charita.cz.

(AKTUALITY)

Slavnostní otevření

Centra sociálních služeb v Holicích

Holice: Pardubická Oblastní charita v úterý 2. 12. 2025 slavnostně otevřela Centrum sociálních služeb v Holicích, kterému požehnal biskup Jan Vokál za účasti významných osobností. V lednu zde zahájí provoz Odlehčovací služby Červánky v ambulanci i pobytové formě. Nové centrum zásadně rozšíří podporu pro seniory, osoby se sníženou soběstačností i jejich rodiny v celém regionu. Hotová je 1. a 2. etapa projektu za téměř 100 milionů korun, do budoucna by tu ve 3. etapě mělo vzniknout i zázemí pro domácí hospic, poradnu a půjčovnu pomůcek.

„Kde lidé spolupracují, dějí se zázraky. Tento projekt je zázrakem spolupráce mnoha lidí. Jsem vděčná za podporu města Holice, MAS Holická, Pardubického kraje, dárců a mnoha dalších,“ uvedla Marie Hubálková, ředitelka Oblastní charity Pardubice. Nové služby nabídnou bezpečné a profesionální prostředí pro klienty a zároveň umožní pečujícím odpočinout si, načerpat síly, vyřídit potřebné záležitosti či docházet do zaměstnání.

Centrum tak přinese do Holic dlouhodobě chybějící podporu, která pomáhá lidem zůstat co nejdéle v jejich přirozeném prostředí – doma. Máte chuť pomáhat s námi? Přiložit ruku k dílu můžete i příspěvkem na dokončení a vybavení nového centra na Donio. Více na www.pardubice.charita.cz.

Una Sauka)

(Symbolické přestřižení pásky na slavnostním otevření nového Centra sociálních služeb v Holicích. Foto: Oblastní charita Pardubice)

Putovní výstava příběhů z Indie

Štafeta dobra, leden 2026

Vysoké Mýto - kostel sv. Vavřince

Pořádá Adopce na dálku Diecézní charity Hradec Králové.

Více na www.hk.caritas.cz.

Když ponese jeden druhého, bude se dobro šířit

Letohrad: Po téměř 4 letech intenzivní práce ukončilo Centrum pomoci cizincům (CPC) v Letohradě v prosinci 2025 svou činnost. Splnilo svůj účel – pomohlo s integrací do české společnosti více než tisíci lidem z Ukrajiny, kteří se usadili v okrese Ústí nad Orlicí. CPC založila Oblastní charita Ústí nad Orlicí hned po vypuknutí války, protože vzápětí začaly do bezpečných Čech proudit zástupy uprchlíků z Ukrajiny. Začátky činnosti Centra výrazně usnadnila vstřícnost mnoha dárců - firem, měst a obcí, spolků, o. d. Konzum, farností i jednotlivců.

„V době akutní nečekané krize stálo Centrum po boku mnoha ukrajinským uprchlíkům, kteří si nevěděli rady, a kterým pomohlo s orientací v jiném státě. Pomohli jsme jim začít znovu. Někteří z nich chtějí zůstat, někteří se chtějí vrátit do rozvrácené země, a podílet se na její obnově. Pravděpodobně při tom využijí i zkušenosti, které nabyli v České republice, ve svobodné zemi, kde fungují státní instituce i pomáhající neziskové organizace jako třeba Oblastní charita Ústí nad Orlicí,“ říká vedoucí Veronika Pešková. Více na www.uo.charita.cz.

Iva Marková)

Festival Setkání národů oslavil osobnosti, které mění svět

Hradec Králové: Více než 20 zemí čtyř kontinentů představilo svou kulturu a tradice na 12. ročníku Setkání národů, na které zavítaly stovky studentů a návštěvníků z řad veřejnosti ve středu 19. 11. 2025 do Adalbertina v Hradci Králové. Celý program se nesl v duchu motta „Osobnosti mění svět“. Cizinci ve svých vystoupeních a prezentacích vzdali hold svým významným osobnostem z historie i současnosti. Lidé nejvíce oceňovali to, že mohou poznat tolik cizokrajných zemí v jeden den a přátelskou atmosféru. Akci uspořádalo Integrační centrum pro cizince hradecké Diecézní charity spolu s partnery pod záštitou primátorky.

„Věřím, že náš festival opět přispěl k lepšímu porozumění cizincům, kteří žijí, studují nebo pracují v našem regionu. Vzájemné poznávání kulturních odlišností a tradic nás nejen obohacuje, ale také pomáhá objevit to, co nás i spojuje,“ říká Ing. Jan Kočí, vedoucí Integračního centra pro cizince hradecké Diecézní charity.

Návštěvníci se například seznámili s pěstováním čaje v Keni, který mohli i ochutnat. U stánku Indonésie si dekorovali stínové loutky a zájem byl o africké bubnování nebo brazilskou Capoeiru. Lidé obdivovali také řemeslně tkané výrobky na stánku Íránu a mnoho dalšího. V poznávacím online kvízu na téma „Osobnosti mění svět“ si vedli školáci skvěle. Na večerním koncertu pak byly předány ceny vítězům doprovodné výtvarné

soutěže „Velké osobnosti Hradce Králové“ k 800. výročí města, do které poslaly děti přes 60 prací.

Na koncertu sklídila největší aplaus akrobatka Ougi z Mongolského národního cirkusu, ukrajinská taneční a pěvecká vystoupení, africká skupina Insingizi a také arménská zpěvačka Alvina Aghajanyan, která věnovala píseň hudebníkovi a pěvci Sajatu Novovi. Taneční skupina z Vietnamu vzdala svým vystoupením hold Madame Nhu, která svou odvahou inspirovala generace žen. Roben Mlauzi ze Zimbabwe svým songem o modlitbě a víře složil poctu Nelsonu Mandelovi. V programu vystoupili také umělci a interpreti z Indonésie, Španělska, Brazílie i Česka.

Setkání národů doprovodily i výstavy. Největší z nich „Česko – africké stopy“ představila rozvojové projekty na tomto kontinentu. Návštěvníci obdivovali také dětské obrázky na téma Světové pohádky, Ukrajinské kroje a výšivky, Výtvarné práce cizinců z PoS MV ČR Kostelec n. O. nebo Africké umění TENGENENGE. Výstavy Česko očima cizinců a Velké osobnosti Hradce Králové představily vítězné práce stejnojmenných soutěží.

Festival uspořádalo Integrační centrum pro cizince Diecézní charity HK ve spolupráci se Statutárním městem Hradec Králové, Královéhradeckým krajem, Univerzitou Hradec Králové, Lékařskou fakultou v Hradci Králové UK, Ministerstvem vnitra ČR, SUZ MV ČR - PoS Kostelec n. O. a Regionálním ukrajinským spolkem ve VČ. Akce se konala pod záštitou primátorky města Hradec Králové. Více na www.cizincihradec.cz a www.hk.caritas.cz.

Spolufinancováno Evropskou unií.

Jana Karasová)

Ⓜ Africký kontinent na festivale reprezentoval také oblíbený hudebník Roben Mlauzi ze Zimbabwe se skupinou Divoké bubny. Foto: Jana Karasová

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2026

Každá koruna
pomáhá

Koledující Tři králové vám přinášejí
radost a Boží požehnání.
Prosíme, podarujte tyto vyslance
Charity Česká republika,
pomůžete tak lidem v nouzi!

Děkujeme

Tříkrálový koncert v neděli 4. ledna 2026 od 18 hodin na ČT1

Na koncertu vystoupí: Bára Basiková, Janek Ledecký, Poetika a Kvietah.

DMS KOLEDA 30 (60, 90 nebo 190) → na číslo **87 777**

Trvalá podpora **DMS TRV KOLEDA 30** (60, 90 nebo 190) → na číslo **87 777**

Cena jedné SMS je 30, 60, 90, 190 Kč. Více na www.darcovskasms.cz

Darovat online na www.trikralovasbirka.cz

KAŽDÝ DOBRÝ SKUTEK POMŮŽE. DĚKUJEME VÁM!

O koledování v královéhradecké diecézi více na www.hk.caritas.cz a facebooku.

www.trikralovasbirka.cz

@trikralovasbirka

trikralova_sbirka